

పూటోలు :
కొండవీటి గోపి

5 పుట్టిన ఉఱు
(కథ) : ఈతకోటు
సుబ్బారావు

ఎన్నిక్కెన్నమన్లో!
(కవర్‌స్టోరీ) :
డా.కాకర్లమూడి
విజయ్ 8

ఆడవిని కాపాడడానికి
ప్రాణాలను సైతం లెక్కచేయని
“పియల” (సినిమా వ్యాపారం) :
పి.ష్టోత్రి ... 14
వినియోగదారుల హక్కులు
కాపాడాలి (ప్రత్యేక వ్యాపారం) :
యెనుగందుల శంకర్ ... 16
నెమలీక ... 20

పాటల ముచ్చట **22**

ఓడివేశయిన
దేవుడు...!
(సింగిల్స్‌పేజీ కథ)
: కోమటి
బుచ్చిరెడ్డి ... 23
పదకేళి ... 24
సమీక్షలు (కెరటం) ... 25
ఈ వారం కవిత్వం (అందని ద్రాక్ష
కోసం..., సార్థకత) ... 26
బాత్ కవఠీ
(ఇన్నర్ కవర్)

యువత రావాలి

అంతరంగం

‘యువతరం శిరమెత్తితే, నవతరం గళమెత్తితే, లోకమే మారిపోదా! చీకటే పారిపోదా!’ అంటూ మా యువతరం అప్పుడు పాడుకునేవాళ్ళం. అప్పుడు యువకులు, సామాజిక, ఆర్థిక రాజకీయ విషయాలు అన్ని తెలుసు కోవటానికి కళాశాలల్లో, విశ్వవిద్యాలయాల్లో అవకాశాలెక్కువగా వుండేవి. ప్రత్యక్షంగా పాల్గొనడమూ జరిగేది. ప్రపంచ రాజకీయ పరిణామాల పట్ల కూడా అవగాహన కలిగి వుండటమే కాక ప్రతిస్పందించే వాళ్ళము.

కానీ నేడు యువతకు ఆ రకమైన వాతావరణం లేదు. సందర్భాలు లేవు. విద్యార్థులు రేపు తమ ఉపాధి, సంపాదన మాత్రమే ప్రధానమైన సమస్యగా, దాని కోసమే ఆలోచించి ప్రవర్తించే ఒరవడి విపరీతంగా పెరిగింది. ఉన్నత చదువులు చదువుకున్న యువత ఉద్యోగాల కోసం ఎదురు చూడటం తప్ప చాలా వరకు ఏ రకమైన ఆలోచనా చేయటం లేదు. లేదంటే బహుళజాతి సంస్థల వస్తు ఉత్పత్తులను మార్కెట్‌స్టాంగ్ చేసే పనుల్లో, బోట్ సోర్స్‌స్టాంగ్ పనుల్లో తమ సామర్యాలను మళ్ళిస్తున్నారు. అంతేకాని మన సమాజంలో జరుగుతున్న అనేక విషయాల పట్ల నిర్దిష్టంగానే వుంటున్నారు. తమ అన్ని సమస్యలకు రాజకీయ విధానాలు కారణమన్న అవగాహనను కలిగి లేదు. యువతను పక్కదోష పట్టించే అనేక రకాల అలవాట్లను వ్యవస్థ ప్రోత్సహిస్తూనే వుంది. గ్రామీణ యువత కూడా నేడు, సంక్లోభంలో మునిగి పోయి వుంది. వారికి సరైన కర్తవ్యాన్ని నిర్దేశించటం జరగటం లేదు. మత్తుల్లో, వ్యామోహల్లో, భ్రమల్లో పడి చాలా మంది యువత శక్తియుక్కలు నిర్విర్యమవుతున్నాయి.

అందుకనే శ్రీ శ్రీ ఏనాడో చెప్పాడు, కొంత మంది కుర్రవాళ్ళ పుట్టుకతో వ్యధులు, పేర్కి, ఫకీర్కి, పుకార్లకీ నిబధ్యులు. నేటి నిజం చూడం లేని కీటక సన్యాసులు, మొద్ద రాచిప్పులు, నూతిలోని కప్పులు’ అన్నాడు. వారిని తప్ప పట్టటం కాదు. కానీ వారిని తయారు చేస్తున్నాం. యువత ఎప్పుడూ ఒక కొత్త పంథాను తోక్కాలని ఉవ్విశ్శారుతుంటది. కొత్త దారి వెతుకుతుంది. అలాంటి వారిని తప్పదోష పట్టిస్తున్న, నిర్విర్యలను చేస్తున్న సంస్థలు, వ్యవస్థలు అనేకంగా వున్నాయి.

వాస్తవంగా ఈ దేశ యువతను నవ్య భారత నిర్మాణంలో పాలు పంచుకునేలా చేయగలిగితే ఒక కొత్త ఆశల భవితను ఏర్పాటు చేసుకోగలుగుతాము. అందుకనే స్వామి వివేకానంద ఒకసారి ‘ఉక్క కండలు, సంకల్పం గుండెలు గల పది మంది యువకులను నాకిప్పండి, నేనీ భారతదేశాన్ని మార్చివేస్తాను’ అని అన్నాడు అంటే యువత శక్తి సామర్యాల మీద ఎంత నమ్మకముందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

మొన్న కేరళలో జరిగిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలలో చాలా మంది యువత ప్రతినిధులుగా ఎన్నిక కావడం ఒక శుభపరిణామం. రాజకీయాలలోకి నేటి యువత రావడం అత్యంత ఆవశ్యకం. ముఖ్యంగా ధన రాజకీయాలకు, కుల, మత రాజకీయాల నుండి జన రాజకీయాలను నిలబెట్టాల్సిన అవసరం ఇప్పుడు పెరిగింది. రాజకీయాలపై ఉన్న ఏప్యాభావాలను తుడిచి, సమాజాన్ని బాగు పరిచే రాజకీయాల కోసం యువత ముందుకు రావాలి. అందులోనూ ప్రగతిశీల అభ్యుదయ రాజకీయ ఆలోచనలతో యువత వచ్చినట్టుయితే దేశంలో గుణాత్మక మార్పు వస్తుంది. దీనికి కేరళ మనకో ఆదర్శంగా నిలుస్తుంది.

ధిక్కార గొంతుకలు

ఉప్పునలా ఎగిసిపడుతున్న ఉధృతి
ప్రభుత్వాన్ని నిలదీసిన రైతురాజు రణబేరి
అభిప్రతా భావంతో
అలమటించే కర్షకలోకం
దశాబ్దాల యాతనలో దగ్గరైన బతుకులు
ఏకీకృతమై సంధించిన నిరసన శరాలు
దిక్కుతోచక విలవల్లాడే పాలనాదక్కులు
అన్నదాతల ఆగ్రహ జ్యాలల కారకులు
నిరంకుశ అనాలోచిత విధివిధానాలు
శాసనాలై రైతాంగంపై విధించిన జులుం
బలంగా విసిరిన బంతి -
ఇంకా బలోపేతమై
తలను బలంగా ఢీకొట్టింది
ప్రజామోదం కరువైన దోషిడి పోకడలు
చట్టసభల విజ్ఞతను ప్రశ్నించే
రైతనుల ధిక్కార స్వరాలు
కళ్ళు బైర్లు కమ్మి
కకావికలమైన ప్రభుత్వ పునాదులు
పద్మ వ్యాహంలో దారితెన్న కనరాని
అశక్త నిస్సహయులు
ఢిల్లీని ముట్టడించిన శ్రమశక్తుల ఆక్రోశం
అధికార పీతాన్ని పెకిలించే రణ నినాదం
దళారుల ధారాదత్తమయ్యే
అన్నదాత సమస్తం
కార్బోరైట శక్తుల ఆధీనంలో
విలవిల్లాడే జాతి భవితవ్యం
దేశ సంక్లేషం కాంక్లించే ప్రజాగర్జనలు
ధిక్కార గొంతుకలై
నినదించే మహేశాద్యమం
(రైతు ఉధృతమం నేపథ్యంలో)

- కె.లక్ష్మణ్ గౌడ, 9704930509

సువ్యాస్తావసీ చిత్రంలోని “కొమ్మా కొమ్మా వీరడి విన్నావమ్మా” పాటకు పేరుడీ
రచన : ఇ.ఎస్.ముఖ్య

పల్లవి : కోవిడ్ కోవిడ్ విన్నావమ్మా వ్యాక్సిన్ వస్తోంది
వస్తూ వస్తూ తనతో ఎన్నో ఆశలు తెస్తోంది
క్వారంటైన్ ఆపేసి వీధుల్లోకి వెళదామా
పసాలేషన్ వదిలేసి నలుగురితో చెపుదామా
మళ్ళీ మనమంతా ఇక మామూలేనని

విన్నారమ్మా అందరు కూడా డబ్బుఎచ్ వో చెప్పింది
చూశారమ్మా వ్యాక్సిన్ అంటూ పేపర్లో వచ్చింది

చరణం : పగలు రేయా అంటూ విరామం లేనేలేని
మారణపోశమవే చూస్తిమి

చిన్నా పెద్దా అంటూ తేడా లేనేలేని పేషెంట్లనెందరినో కంటిమి
రోజు రోజు గండాలే వెంటపడి తరిమెనులే
నిర్మానుష్ గ్రహమల్లే అవని అంత మారసులే
ఈ భుమికి ఏ శాపమో తాకిందని

చెప్పుకున్నారమ్మా జనులందరూ (కోవిడ్ కోవిడ్)

చరణం : ఇదిగో నిన్నే అంటూ నువ్వే ఎదురై వస్తే ఏ మందు
వాడాలో తెలిలే

నీతో జతగా ఉండే బ్రతుకే బరువై పోగా ఎన్ని ఊపిర్లాగాయె
లెక్కలే

వేడి నీటి సేవనమే ఆవిరితో ఉపశమమే
మాస్కు నియమం పాటించి నీ వ్యాప్తిని ఆపామే
ఇక చాలులే మా జోలికి రావోద్దని
వేడుకున్నామమ్మా దేవుళ్ళని (కోవిడ్ కోవిడ్)

- డా.బి.బాలకృష్ణ, 9948997983

సోపతిష్టై మీ స్వందనలు sopathisunday@gmail.com వంపించండి.

‘చి... దీనెమ్మ జీవితం రాత్రి నిదరుండదు. పగలు
సుఖముండదు’ నిద్రలేస్తూ స్వగతమే అయినా
బహిరంగంగా చెప్పున్న నాదముని మాటలు వింటూ
క్షణం గుమ్మం ముందు కల్లాపి చల్లటం ఆపింది
రేణుకమ్మ. ఆ తర్వాత యథాప్రకారం కల్లాపి చల్లి,
ముగ్గులేసి లోపలికి కదిలింది. అప్పటికి నాదముని
పళ్లు తోముకొని చద్దన్నం కోసం సిద్ధంగా కూర్చోని
వున్నాడు.

- ఈతకోట సుబ్రావు, 94405 29785

చద్దన్నం గిన్నె తెచ్చి ముందు పెట్టింది
రేణుకమ్మ. ఉదయాన్నె చద్దన్నం యిష్టంగా
తింటాడు నాదముని. కాని యివాళ ముద్ద
గొంతు దిగటం లేదు. తలలో కోలం
కడుపులోకి దిగిపోయింది. అప్పుడే భార్య
ఉల్లిపాయ తెచ్చి యిచ్చింది.

“వద్దులే..” అంటూ గిన్నెముందు నుంచి లేచిపోయాడు నాదముని.

“తినేసి వెళ్ల. మధ్యాన్నం దాకా ఖాళీ కడుపుతో ఎట్లా పని చేస్తావు?” రేణుకమ్మ ఒకమాట అంది.

“ఆ దోరబాబులకి కావలసింది అదేగదా! మనం తిన్నా తినకపోయినా, వాళ్ల పిలిచిన వెంటనే పెట్టే చేతబట్టుకొని గీకటానికి రెడీగా వాళ్ల గుమ్మంలో నిలబడాలి. ఇంకా తెల్లూరకుండానే కబురు పంపుతారు” భార్యతో నెమ్ముదిగానే మాట్లాడుతున్నా కడుపులో దిగివున్న కోపం మాటల్లో బైటికొస్తున్నట్టుగా అనిపించింది నాదమునికి.

“ఏం... చేస్తావు.. నువ్వు చేసే పని అదేనాయి. మంగలివాళ్లని వుదయాన్నే కాకపోతే ఏట్ట మధ్యహృంగా పిలుస్తారా? ఎవరైనా. ఆ మాత్రం దానికి చద్దన్నం మీద కోపం చూపితే సరిపోతుందా? నాలుగు ముద్దలు తినేసి వెళ్ల. ప్రెసిడెంటు పొద్దెక్కాక కాని నిద్దరలేవడు. రా.. కూర్చుని తినెయ్.. నేను పిల్లలిద్దర్ను బడికి సిద్ధం చేయాలి” భార్యకి దేవడు యింత సహనం ఎందుకిచ్చాడో ఇప్పటివరకూ అర్థం కాలేదు నాదమునికి. కోపాన్ని పక్కనపెట్టి వెళ్లి చద్దన్నం గిన్నె మందు కూచున్నాడు.

కొండకిందపల్లె గ్రామంలో మహా అంటే మూడొందలు గడవలుంటాయి. ఆ వూరికి ఏకైక నాయాబ్రాహ్మణుడు నాదముని. పంచాయితీ కాకపోయినా ప్రెసిడెంటు మాత్రం ఆ వూళ్లోనే వుంటున్నాడు. ప్రెసిడెంటు గారి కోసం ఆయన యిద్దరు తైనాతీలు కూడా అక్కడే కాపురం పెట్టారు. ప్రతిరోజు ఆ ముగ్గురికీ గెడ్డం గీకవల్సింది నాదమునే. అప్పటి వరకు చెట్టుకింద బంకు తెరవటానికి ఏల్లేదు. ఇలా అని శాసనం ఏదీ లేకపోయినా, ఆ ఆనవాయితీ మాత్రం శాసనంగానే చెల్లుబాటు అవుతూ వస్తుంది యిప్పటిదాకా. ఉదయం కోడికూతకు ముందే ఏదో వోకింటి నుండి కబురొస్తుంది. ఎప్పటిలానే విసుక్కుంటూ

వుట్టిన ఉత్తరం

నిద్దరలేస్తాడు నాదముని. ఆ తర్వాత కార్యక్రమం వరామామూలే.

ఆపాటికి పిల్లలిద్దర్ను స్వాలుకు సిద్ధం చేసింది రేణుకమ్మ. వాళ్ళకి తలదువ్వి, పొడరురాసి, యూనిఫాం తొడిగితే వాళ్ల ఏ గోప్యింటి పిల్లల్లాగో కనబడుతున్నారు. కన్నార్పుకుండా తన యిద్దరు పిల్లల్నే చూస్తూ నిలబడ్డాడు నాదముని.

“ఏందయ్య! నీ పిల్లలు కానట్టు కొత్తగా చూస్తున్నావు వాళ్లని. నీ దిష్టే తగిలేట్టు వుంది వాళ్కి” రేణుకమ్మ మాటలకి వులికిపడ్డాడు నాదముని.

“నిజమే. నా దిష్టై తగిలేట్టుంది. బుగ్గన కాటుక చుక్క పెట్టు పీల్లలకి. అసలే వాళ్ల అయ్యారమ్మ కళ్లు మంచిని కావు. గొడ్డమోతు కళ్లు” అన్నాడు తేరుకొని.

“పెట్టానులే అరికాళ్ళకి. నువ్వు కదులు. సూర్యులు గంట కొట్టే వేళయింది” భార్య మాటలకి ఓసారి గడియారం వైపు చూస్తూ బైల్డరాడు నాదముని పిల్లలతో పాటు.

పిల్లలిద్దర్ను స్వాలు వద్ద దిగబెట్టి ప్రెసిడెంటు గారి
యింటికి చేరుకొనే వేళకి పెరట్లో రెడీగా కూచొని
వున్నాడాయన. ఆ కళ్లు చూడగానే అర్థమైపోయింది
నాదమునికి, అవెందుకంత ఎర్రబడ్డాయో.

“ఈ పిలకాయలకి చదువెందుకే? ఎట్టగూ పెద్దయ్యక

మన కులవృత్తే కదా చేసుక బతకాల్పందని చిలక్కి చెప్పినట్టు చెప్పినా మా యింటిది యినుకోడయ్యా! ఇదిగో వాళ్లని స్వాలు దగ్గర దిగబెట్టి వచ్చేతలికి యింత లేటయింది”.

“ఎటున్నాపూ... సర్దే కూర్చో..” పొడిపొడిగా మూడు ముక్కలు చెప్పేసి చెంబెట్టుకొని వెళ్లిపోయాడు [ప్రైసిడెంటు].

ఎక్కడో కాలినట్టుయింది నాదమునికి. పిల్లలు జీడి కోసం ఆ తీరుగ యేడుస్తున్నా ఆలస్యమైపోతుందని వాళ్లని స్వాలు దగ్గర దిగబెట్టి వచ్చాడు. ఆ పసివాళ్ల ముఖమే కళలో తిరుగుతుంది యింకా. అప్పటికే ఏదో మునిగిపోయినట్టు ముఖం పెట్టిన ప్రైసిడెంటు తీరా తాను పెట్టి తెరిచే సరికి సర్దే కూర్చో.. వస్తాను..” అని చెంబెట్టుకెళ్లంటే అరికాలి మంట నడినెత్తికి చేరింది. ‘పల్లెటుాళ్లో పుట్టి కులవృత్తి చేసుకొంటున్న పాపానికి యిలాంటివి యింకెన్ని భరించాలో’ అనుకున్నాడు నాదముని. అటు రచ్చబండ దగ్గర బంకు ముందు ఎంత మంది ఎదురుచూస్తున్నారో అన్న ఆలోచన వచ్చే సరికి [ప్రైసిడెంటు మీదా పీకలదాకా కోపం వచ్చింది.

కానీ పేదవాడి కోపం పెదవికి చేటు.

బంకు తెరిచేసరికి సూర్యుడు నెత్తికెక్కాడు. అప్పటికే వోకరిడ్డరు కస్టమర్లు తిరిగి వెళ్లిపోయారని తెలిసి [ప్రైసిడెంటుకి శాపం పెట్టాలన్నంత కోపం వచ్చింది. మూడొందల గడపల్లోంచి రోజుకి వచ్చేదే పదిమంది. ఆ పదిమందిలో ముగ్గురో నలుగురో అరువు బేరాలుంటాయి. అలా రోజుకి రెండొందలో, రెండొందల పాతికో చేతబెట్టుకొని యింటిక్కు పెళ్లాం చేతిలో పెడితే ఆమె వోదిలే దీర్ఘ నిస్సుహా చూళ్లేక చాలా మార్లు ఊరోదలి పట్టుం వెళ్లిపోచామన్న ప్రస్తావన తీసుకొచ్చాడు నాదముని.

“పట్టుం బోతే పట్టుమంత ఖర్చులు కూడా వుంటాయి. వద్దులెయ్యా! కలో గంజో యిక్కడే కాచుకొని తాగుదాం. పరిగెత్తి పాలు తాగటం దేనికి?” అంటూ కొట్టి పారేసింది రేణుకమ్మ.

అలా అలా ఆ సమస్య భార్యాభర్తలిడ్డరి మధ్యా నానుతూనే వుంది. కొద్దిగా భార్య తన ఆలోచని సమర్థించి వుంటే ఈ పాటికి పట్టుంలో ఎక్కడో ఓ చోట సెటీల్ అయిపోయి వుండేవాడు నాదముని. ఆ సమర్థత లేకపోబట్టే యింకా కొండమీద పల్లెలోనే బండరాయిలా మిగిలిపోయాడు.

చెప్పుకోవాలంటే ఆ రోజు నాదముని ఆదాయం అక్కరాలా నూటా యిరవై రెండు రూపాయలు. అదే పట్టుంలో అయివుంటే చివర మరో సున్నాచేరి వెయ్యిన్ని రెండొందల యిరవై రూపాయలు అయివుండేది. రాత్రి బంకు మూసుకొని ఇంటికి వెళ్లంటే నాదముని కళలో నీళ్ల తిరిగాయి. బరువెక్కిన

గుండెతో అలా గుడి ముందు నుండి వెళ్లంటే పట్టుం వెళ్లే బస్సు అప్పుడే వచ్చి ఆగింది. సన్నాబత్తిని వెంకటేశ్వరు బస్సు దిగి యెదురొచ్చాడు. పట్టుంలో వడ్డంగి పని చేస్తుంటాడు. నెలకోసారి వూరికొచ్చి అమ్మానాన్న చేతుల్లో సంపాదనంతా పెట్టి తిరిగి మరునాడు పట్టుం

వెళ్లిపోతుంటాడు.

“ఏంటి నాదమునీ! యింటికేనా?” పలకరించాడు వెంకటేశ్వరు.

“జేసు వెంకటేశు! నువ్వు పట్టుం నుంచేనా?” ముగించేలోగానే “ఆ.. అమ్మానాన్నకి డబ్బులిచ్చి వెళ్లమని వచ్చా” అన్నాడు వెంకటేశ్వరు.

“ఎలా వుంది పట్టుం?” అని అడిగాడు మళ్లీ.

“సువ్వొన్ని చెప్పు నాదమునీ! పట్టుం పట్టుమే. అంతా మహారాజ భోగమే అనుకో. ఎంత అద్భుతం చేసుకొంటే

పట్టుంలో పుడతాడో మనిషి”

అలా వర్షిస్తున్నప్పుడు వెంకటేశ్వరు ముఖంలో కోటిసూర్యాళ్ల వెలగటం గమనించాడు నాదముని.

“అంతేగా మరి. వెళ్లిస్తా వెంకటేశు!” అంటూ వీధి మలుపు తిరిగాడు నాదముని.

ఆ రాత్రింతా నాదముని దీర్ఘ తపస్సులోకి వెళ్లిపోయాడు. రేణుకమ్మ వోకటికి నాలుగుసార్లు పలకరించినా బదులివులేదు. భర్త వేదన అర్థం చేసుకున్నట్టు రేణుకమ్మ పట్టుం వెళ్లే పనుల్లో మునిగిపోయింది.

నిజం చెప్పాలంటే నాదముని చాలా అద్భుతంతుడు. కనుకనే అంతపెద్ద చలువ అడ్డాలు బిగించిన ఎ.సి. సెలూన్లో కుదురుకున్నాడు. నాగరాజు షాపుకి వోనరన్నమాటే కాని సాంత మనిషిలా నాదమునిని తనవాళ్లలో కలిపేసుకున్నాడు. అతను రావటమే షాపుకి అదనపు విలువ చేకూరిస్తుంది. అతడి వేళ్లలో వేయి మంది కళాకారుల ప్రతిభ గమనించాడు నాగరాజు. అవి కదులుతుంటే ఎవరో పెద్ద ఆర్టిస్టు ప్రపంచాన్ని మురిపించే బొమ్మ గీస్తున్నట్టు ఫీలయ్యాడు. ఆ వేళ్ల కదలికలోని చాకచక్కం తనుకూడా చేసి ప్రయత్నించాడు. కాని ఫలితం మరో విధంగా రావటంతో మానుకున్నాడు.

నాగరాజే చొరవ తీసుకొని తను వుండే కాలనీలోనే ఓ మౌస్తరు యిల్లు చూసి పెట్టాడు. పెళ్లాం పిల్లల్ని తీసుకురావటానికి నాదముని అడగుకుండానే పైకం సద్ద అతడి చేతుల్లో పెట్టాడు. అతణ్ణి బస్సెక్కించటానికి తన మౌటారు సైకిల్పైనే తీసుకెళ్లాడు. బస్సులో కొండదిగి పల్లెకి టికెట్టు కొనిపెట్టి, దాంతోపాటు చేతిలో ఓ ఆండ్రాయిడ్ పెట్టాడు. నాదముని ఆనందానికి హద్దు లేకుండా పోయింది. రెండు

చేతులు జోడించి నమస్కరించాడు నాదముని.

“మన మధ్య యివన్న దేనికి గురూ! సాటి వర్షార్జు
గౌరవించుకోలేకపోతే యింతపెద్ద నగరంలో బతకటమే
దండగ” అన్నాడు ఎంతో ఆప్యాయంగా.

“పట్టంలో మనుషులే గాని మనసున్నోళ్ల వుండరని మా పల్లెలో అందరూ అంటారు. కాని ఓనరయ్యా! వాళైవరికీ మీలాంటి మనసున్నోళ్ల ఎదురుపడి వుండరు” అన్నాడు నాదముని.

“నిజమే నాదమునీ! నగరంలో ఎవరి స్వార్థం వాళ్లది. అందుకే ఆలా అనుకొని వుంటారు.” నాగరాజు చెప్పిందీ నిజమే.

“ఏందో ఓనరయ్యా! మిమ్మల్ని, మనోళనీ చూస్తుంటే నాకు
అలా అనిపించట్టేదు” నాదముని మాట ముగిసి పోకముందే
డ్రైవరు బస్సుక్కి హరన్ కొట్టాడు.

“నరే... నరే.. జాగర్త. క్షేమంగా వెళ్లి త్వరగా వచ్చేయ్”
అంటూ చేయి వృపాడు నాగరాజు.

బస్ట్ కలిదిలింది.

* * *

అప్పుడే ఆర్నెలు దాటిపోయాయి
నాదముని నగరానికి పైప్పు అయ్యి.
పిల్లల్ని ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూలు
చేర్చించాడు. వాళ్ళ కోసం స్కూలు బస్సు
యింటి దగ్గరికొచ్చి ఎక్కుంచుకొని వెళు
తుంటే రేణుకమ్మ ముఖంలోకి దర్జాగా
చూసేవాడు. రేణుకమ్మ ముఖంలో
కొట్టొచ్చినట్టు కనిపించే ఆనందం చూసి
లోలోన ఎంతో మరిసిపోయేవాడు
నాదముని.

మంచిరోజులు ఎలా గడిచిపోతాయో ఎవరూ
గమనించరు. పొద్దు పొడవటమూ పొద్దు వాలటమూ
మాత్రమే తెలుస్తుంటుంది. అంతే.

చూస్తూ చూస్తూనే పిల్లలిద్దరూ బీటెక్ పూర్తి చేశారు. సాఫ్ట్వేర్ కంపెనీల్లో వుద్యోగాలు సంపాదించారు. వాళ్ళకొరకు కంపెనీ కార్టు యింటికి రావటం చూస్తుంటే తను వూహించిన దానికన్నా ఎక్కువే సాధించానన్న తృప్తి నాదమునికి. పైగా నాగరాజు తను ఇద్దరు కూతుళ్ళనీ కోరి మరీ నాదముని కొడుకులకిచ్చి పెళ్ళి చేయటం స్వర్గానికి నిచ్చేనలు వేసినంత ఆనందం యచ్చింది. కాని నగరాల రివాజు నాదమునిలో వోక సైద్ధాంతిక విరక్తి లీసుకొస్తుందని వూహించలేకపోయాడు.

నాగరాజు తన యిద్దరు బిడ్డలకి రెండు వ్యాట్లు అపార్ట్‌మెంట్‌లో కొనిపెట్టి, వాళ్ళ కాపురాన్ని విడదీయటంతో నాదమునిలో ఏదో తెలియని విరక్తి తన ప్రమేయం లేకుండానే ప్రవేశించింది. ఒక శ్యాసతో మొదలైన విరక్తి అన్ని శ్యాసల్ని ఆక్రమించింది. అయినా ఏదో తృప్తి. మలుపులెన్ని తిరిగినా తన జీవితంలో కొన్ని సంతృప్తులూ వున్నాయి. పిల్లల్ని వున్నతంగా తీర్చి దిద్దాలనుకున్నాడు. ఆ కల నెరవేరింది. కొండకింద పల్లెలో వుండగా మెళ్లో పసుపుతాడుతో మిగిలిపోయిన భార్యని కనకమహాలక్ష్మిగా చూడాలనుకున్నాడు. చూసేశాడు. పట్టుంలో

తనకంటూ ఓ సొంత యిల్లు వుండాలనుకున్నాడు. అదోక్కృటి మాత్రం లీరలేదు. అదీ వోకందుకు మంచిదే అనుకున్నాడు నాదముని. తను పుట్టిన వూళ్లోనే మట్టిలో కలిసిపోవాలన్న ఆనందం అది.

ఇన్నాళ్ళ తర్వాత యిప్పుడు తన్నుతాను చూసుకుంటే కొట్టోచ్చినట్టు ఎంతో మార్పు. వెంట్లుకలు తెల్లబడి పోయాయి. ముఖంలో ముడతలతో పాటు ముసలి తనం పనిగట్టుకొని కనిపిస్తుంది. పట్టుంలో అడుగు పెట్టిన నాటి దారుధ్వం, ఉత్సాహం, పట్టుదల పేరుకైనా లేదు. వృద్ధాప్యం వస్తూ వస్తూ నిలకడలేని ఆలోచనల్ని వెంటబెట్టుకొచ్చింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ కొండకిందపల్లె మాటిమాటికీ గుర్తిస్తుంది. కలల్లో కూడా తను పుట్టిన వూరు తనని వెంటాడుతుంది.

ଅ ରୋଜୁ ରାତି...

“ఏమే! పట్టంలో మనం వచ్చిన పని అయిపోయిందికదూ!” అని మాట కదిపాడు నాదముని.

“ఏ వనయ్య! ఏమై

పోయింది?" ఆశ్వర్యంగా
రేణుకమ్మ ప్రశ్న వేసింది.

“అదే... పిల్లల్ని బాగా
చదివించాలి. వాళ్లని మంచి
వద్దోగంలో చేర్చించాలి. మంచి
యింట్లో పెళ్లిశ్శు చేయాలి. ఇంకేం
మిగిలింది చేయాల్సిన పని?”
సమాధానంలోనే ప్రశ్నను
సందించాడు.

“ఏందీ.. యింకేం
మిగిలుందా?” అబ్బో యింకా
చాలా చాలా వుండాయ”

రేణుకమ్మ.

“ఇంకా ఏం వుండాయి” నాదముని.

“నీ కోడశ్లు కనొద్దు. మనవళ్తతో ఆడుకోవద్దు. వాళ్తకి మీ అయ్యేరు, మా అమ్మేరు పెట్టాద్దు...” రేణుకమ్మ ముఖంలో తెలియని ఆనందం.

“ఏమే! నీకు సన్నాబత్తిని వెంకటేశులు గుర్తున్నాడా?”
అడిగాడు నాదముని.

“ఆయనే కదా నీకు పట్టమంటే వల్లమాలిన మక్కువ నూరిపోసింది. ఎందుకు గుర్తు వుండడు మహానుభావుడు” కొంచెం కోపంగానే అంది.

“వెంకటేశు నెలనెలా వూరికెందుకొస్తాడు అమ్మానాన్నని పలకరించటానికి, పెళ్లాం పిల్లల్ని చూసుకోవడానికి” ఆ పాటికే అర్థమైపోయింది రేణుకమ్మకి. వెంటనే ఆంది..

“ఆ..ఆ.. చాల్సె సంబడం. వెంకటేశు పుట్టింది, పెరిగిందీ కొండకిందపల్లెలోనే. నీ పిల్లలు అట్టా కాదు కదా. వాళ్ల వూళ్లో పుట్టినా పెరిగి పెద్దోళ్లోంది పట్టుంలోనే. ఆ తేడా తెలుసుకుంటే నీకే అర్థమౌతుంది.”

“అర్థమయ్యందే కాని ఆ వెంకటేశులు నాన్నని నువ్వు చూల్లేదు కాని, కొడుకు వచ్చి

ମିଗତାଦି 13ଟେ..

ఎన్న క్రిస్తుమస్తలీ..!

కవర్ స్టోర్

క్రిస్తుమస్... త్రైస్తవులకు ఆరాధ్యదైన యేసుక్రీస్తు జన్మించినంగా
పరిగణించబడుతున్న రీజు. పేరుకు త్రైస్తవుల పర్వదినమే అయినా
ప్రపంచవ్యాప్తంగా సర్వ మానవాళీ ఉత్సాహంగా పాటించే రీజు.
మతాలకతీతంగా అందరూ ఆనందంగా పాల్గొనే పండగగా
క్రిస్తుమస్ పేరొందింది. పరస్పరం అభినందించుకోవడం,
బహుమతులు ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం, త్రైస్తవుల ఇళ్ళను సందర్శించి
మరీ శుభాకాంక్షలు తెలుపుకోవడం... ఒక సాధరభావం
వెల్లివిలసే పండగ క్రిస్తుమస్. పైగా శీతాకాలంలో రావడం
వల్ల మంచి అనుకూల వాతావరణం కూడా మంచి
అనుభూతులకు ఆలవాలంగా ఉంటుంది.
భోగీళక ప్రాంతాలు, సాంప్రదాయాలకు
అనుగుణంగా చిన్న చిన్న మార్పులు
అన్వయించుకుంటూ కూడా ప్రపంచ
వ్యాప్తంగా ఒకే రకంగా జరుపుకునే
పండగ ఇటి. ఈ క్రిస్తుమస్
సాంప్రదాయాల వైవిధ్యాల కలబోతే ఈ వారం
కవర్స్టోర్..

- డా.కాకర్లమాడి విజయ్

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా డిసెంబర్ 25ను క్రీస్తు జన్మదినంగా క్రిస్తుమన్ పేరుతో వేడుక జరుపుకోవడం మనకి తెలుసు. క్రీస్తు జననానికి సంబంధించిన ఘట్టలను ఆవిష్కరిస్తూ బొమ్మల కొలువు ఏర్పాటు చేయడం, కథలు వినడం పిల్లలకే కాదు పెద్దలకు కూడా ఓ మెర్రీ టైమే. మతపరమైన విశిష్టత కానేపు పక్కన పెడితే క్రిస్తుమన్ అంటే ఇవ్వడం, కుటుంబ, బంధు, మిత్రుల కలయిక, అందమైన అలంకరణలు, ఆహ్లాదమైన సంగీతం, ఆనందమైన ఆహారం. ఈ క్రమంలో ఇంటి ముందు కాంతలీనే నక్కతం, ఇంటి లోపల అలంకరించిన క్రిస్తుమన్ చెట్టు, ఘుమఘుములాడే క్రిస్తుమన్ కేక్ మామూలే. ఈ మధ్యలో ‘శాంటా క్లాస్’ అనే ఒక క్రిస్తుమన్ తాత. దుష్ణులు పూనిన మంచు రథం ఎక్కి ఆకాశ మార్గాన ప్రయాణిస్తూ, ఇళ్ళ పొగ గొట్టల గుండా లోపలి జారి, అక్కడి క్రిస్తుమన్ చెట్టుకి వెలాడదిసిన సాక్స్ (మేజోళ్ళ)లో కోరుకున్న బహుమతులు పెట్టి వెళ్లి పోతాడని ఒకప్పటి నమ్మకం. ఎరువు దుస్తులు వేసుకుని తెలుగ్గడ్డం పెట్టుకున్న శాంటా క్లాస్ ఇప్పుడు షాపింగ్ మాల్స్ దగ్గర కూర్చుని పిల్లలకు చాక్కెట్లు అవీ ఇస్తూ సంతోష పరుస్తుంటారు. ఇప్పుడిప్పుడే మన దేశంలోనూ చాలా చోట్ల దర్జనం ఇస్తున్నారు.

ఈ పండగలో భాగంగా ఒక రెండు వారాల ముందు నుండే బృందాలుగా ఇంబింటికీ వెళ్లి పాటలు (కేరల్) పాడటం కూడా ఒక సందర్భ. విశేషమేంటే, ఈ పండగకు ‘మా ఇంటికి రండి’ అని పిలవక్కరలేదు. క్రీస్తువులు తమ మిత్రుల ఇళ్ళకు వెళ్లి, కేక్ ఇచ్చి, వారు ఇచ్చిన కేక్ తిని, బహుమతులు ఇచ్చి పుచ్చుకుని, శభాకాంక్షలు తెలిపి రావడం ఒక అందమైన మైత్రీ బంధ వ్యక్తికరణ. అందరినీ ప్రేమించడం, అందరితోనూ ఆనందంగా ఉండటం వేడుకల్లో కనిపిస్తుంది. అమెరికాలో అయితే నవంబర్ మూడవ గురువారం ప్రాంతంలో వచ్చే కృతజ్ఞతా దినం (ధ్యాంక్ గివింగ్ డే) తరువాత మొదలయ్యే క్రిస్తుమన్ వేడుకలు అట్టహసంగా కొత్త సంవత్సరం వరకూ కొనసాగుతాయి.

సుధ్యలు నేత్తా...

ప్రాస్టిలో క్రిస్తుమన్ వేడుకలు సెయింట్ నికోలస్ దినంగా భావించే డిసెంబర్ 6 నుంచి ప్రారంభమౌతాయి. మొత్తం నగరాలన్నీ శోభాయమానంగా దీపాలతో అలంకరిస్తారు. పిల్లలకు స్వీట్లు, బహుమతులు అందిస్తారు. పిల్లలు తమ బూట్లను పాలివ్ చేసి మరీ తమ ఇంట్లోని చిమ్మీల దగ్గర ఉంచుతారు. ఇలాగైనా శుచీ శుభ్రత పిల్లలకు ముందు నుంచే

అలవడతాయనేమో. పిల్లల సరదా మాత్రం వేరు. క్రిస్తుమన్ తాత వాటి నిండా స్వీట్లు నింపుతాడని వారి నమ్మకం. క్రిస్తుమన్ రోజు కుటుంబాలన్నీ ఒకచోట చేరి విందు చేసుకుంటాయి, బహుమతులు ఇచ్చి పుచ్చుకుంటాయి.

తప్పకు బొగ్గు ముక్క

ఇటలీలో శాంటా క్లాస్ బదులు ‘లా బెఫోనా’ అనే మంచి మంత్రగత్తే పిల్లలకి బహుమతులు పంచి పెడుతుందని నమ్మకం. ఆమె పొడవాటి చీపురు కర్రపై పస్తుందని చెడ్డ పనులు చేసిన పిల్లలకు బొగ్గు మాత్రమే ఇస్తుందని నమ్మకం. చిన్నారుల్ని గాడిలో పెట్టేందుకు ఇదో మంచి సందర్భం కావడం మంచిదే కదా. మరో మాట.. ఈ సంబరమంతా ఇటలీలో జనవరి వె తేదీన జరుగుతుంది.

ఇచ్చిపుచ్చుకుంటే బావుంటుంది

నెదర్లాం (శాంటాక్లాస్‌ని సిమ్మర్క్లాస్ అంటారు. ఆతను వారికి ఎక్కుడో ఉత్తరధ్వంపై కాక స్వీయిన్నో నిపసిస్తాడని, అక్కడి నుంచి మర పడవలో, బ్లాక్ పీటర్ అనే సహాయకుడిని తీసుకుని వస్తాడని ప్రజలు భావిస్తారు. వారి సంస్కృతిలోని కొన్ని లోపాలు, చారిత్రకంగా అందిపచ్చిన భావజాలాల వల్ల బ్లాక్ పీటర్ బానిసపాత్ర వచ్చినా ప్రస్తుతం మాత్రం క్రిస్తుమన్ వేడుకల్లో అంతా సంతోషమే కనిపిస్తోంది. తమకు గిఫ్ట్లిచేస్తారు ప్రాతిల పుట్టుపూర్చోత్తరాల కన్నా కూడా ఇచ్చిపుచ్చుకోవడంలోని ఆనందాన్నే ఎక్కువ వెతుక్కుంటున్నారు.

ప్రత్యేక పానీయంతో...

జర్జీలో కూడా క్రిస్తుమన్ వేడుకలు అట్టహసంగా జరుగుతాయి. ఎక్కుడ బడితే అక్కడ ప్రత్యేకంగా దుకాణాలు తెరుస్తారు. వాటిలో క్రిస్తుమన్కి సంబంధించిన వస్తువులు అమ్ముతారు. ఈ సీజన్లో ప్రత్యేకంగా గ్లాషెన్ అనే పానీయం అందుబాటులోకి తెస్తారు. దట్టంగా ముంచు పట్టి వున్న సమయంలో ఈ పానీయం తాగి సంబరం చేసుకుంటారు. ఈ పానీయం కేవలం క్రిస్తుమన్ రోజుల్లో మాత్రమే తయారు చేస్తారు.

రోజు కాదు నెలంతా...

లండన్లో క్రిస్తుమన్ ఒక నెల రోజుల ముందే వేడుకలు మొదలవుతాయి, జనవరి మొదటి తారీఖు వరకూ కొనసాగుతాయి. ఆ రోజులలో నగరమంతా విద్యుద్దిపాలతో వెలిగిపోతుంది. త్వరగా చీకటి పడటంతో వేడుకలు తెల్లవారు రూము వరకూ జరుగుతాయి. దాదాపు ప్రతి కూడలిలోనూ క్రిస్తుమన్ చెట్లు ఆకర్షణీయంగా అలంకరించబడి అలరారుతుంటాయి.

మన దేశంలో ఎన్నో...!

భారత దేశంలోను తాహాతు మేరకు క్రిస్తుమన్ వేడుకలు జరుపుకుంటారు. ఈశాస్య రాష్ట్రాలలో క్రెస్తువులు అధికం. అందుకే అక్కడ ఈ పండగ హడా వుడి ఎక్కువ. చర్చిలకు, ఇళ్ళకు కొత్తగా రంగులు వేసి, దీపాలతో అలంకరించడం ఇక్కడి అలవాటు. చర్చిలలో పండగకు కొద్ది రోజుల ముందు నుండి 'ఆడ్వెంట్ సీజన్' పేరుతో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్మిస్తారు. క్రిస్తుమన్కి సరిగ్గా ఒక నెల ముందు 'సపోస్ట్ క్రిస్తుమన్' లేదా 'సెమీ క్రిస్తుమన్' పేరుతో ముందస్తు వేడుకలు జరుపుతారు. క్రీస్తు జననం ఇతివృత్తంగా నాటికలు, పాటలతో కోలాహలం ఉంటుంది. ఆ తరువాత చర్చి సభ్యులు బుందాలుగా విధిపోయి ఒక్కొ ప్రాంతంలోని కుటుంబాల ఇళ్ళకు వెళ్లి క్రిస్తుమన్ పాటలు (కార్ల్) పాడతారు.

కొన్ని చర్చిలలో క్రిస్తుమన్ ఈవ్ (క్రిస్తుమన్ ముందు రోజు సాయంత్రం) ప్రత్యేక వేడుకలు వుంటాయి. కొన్ని చోట్ల రాత్రి ప్రార్థనలు వుంటాయి. యథావిధిగా క్రిస్తుమన్ రోజు ప్రార్థనలూ వుంటాయి. ఒకరికొకరు శుభాకాంక్షలు తెలుపుకోవడం సందడిగా వుంటుంది. క్రెస్తువేతరులు తమ క్రెస్తువ స్నేహితుల ఇళ్ళకు వెళ్లి మరీ వారిని అభినందించడం విశేషం.

ఇతర పండగల లాగే కొత్త బట్టలు వగైరా మామూలే. చాలా మంది ఇళ్ళకు స్టార్ లైట్లను అలంకరిస్తారు. ఇంటి లోపల క్రిస్తుమన్ చెట్లు కూడా అలంకరిస్తారు. ఇప్పుడు చాలా వరకూ కృతిమ క్రిస్తుమన్ చెట్లను అలంకరించుకుంటారు. గానీ, కొన్ని ప్రదేశాలలో స్టానికంగా లభించే అరటి, మామిడి చెట్లను అలంకరిస్తారు. కొందరు మామిడి ఆకుల తోరణాలు కూడా కడతారు. కొందరు విద్యుత్ దీపాలు పెడితే కొంతమంది దీపావళిలాగా ప్రమిదలతో అలంకరించుకుంటారు. సాధారణంగా క్రిస్తుమన్ చెట్లు, ఇంటి ముందు క్రిస్తుమన్ నక్కలం వంటి అలంకరణలు మరో వారం వరకూ, అంటే కొత్త సంవత్సరం ఆరంభం వరకూ ఉంచుతారు.

దేవాలయాలకి వెళ్ళడం, కొత్త దుస్తులు ధరించడం చుట్టుపక్కాలు వచ్చి శుభాకాంక్షలు తెలుపడం, కేక్, ఇతర పిండి వంటలు ఇరుగు పొరుగు వారికి పంచడం వంటి సంబరాలతో క్రిస్తుమన్ రోజు కోలాహలంగా వుంటుంది. పండగ రోజుకి నెల ముందు నుండి కొన్ని బందాలు ఇంటింటికీ రాత్రి వేళల్లో వెళ్లి

క్రిస్తుమన్ గీతాలను పాడటం (కారల్), ఆ ఇంటి వారు వాళ్ళని సాదరంగా ఆహారానించి ఆదరించడం ఒక వేడుక. ఇక అన్న పండగల లాగే, క్రిస్తుమన్ పండగ రోజు రాత్రి స్నేహితులతో, చుట్టాలతో విందు భోజనం సాధారణంగా జరిగేదే. మొత్తానికి ఒక నెల పాటు క్రెస్తువులకూ, క్రెస్తువేతరులకూ కూడా క్రిస్తుమన్ సందడి వుంటుంది.

క్రిస్తుమన్ చెట్లు

క్రీస్తు జన్మించక ముందు నుండి పచ్చని మొక్కలు ప్రజల జీవనంలో భాగంగా ఉండేవి. క్రిస్తుమన్ సమయంలో క్రిస్తుమన్ చెట్లుని అందంగా అలంకరించి ఉంచడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. ఇప్పుడైతే అనేక రకాల కృతిమ క్రిస్తుమన్ చెట్లు అందుబాటులో వున్నాయి గానీ, తొలుత, నిత్యం పచ్చగా వుండే పైన్ చెట్లను మాత్రమే అలంకరించే వాళ్ళ. యూరప్, ప్రాచీన ఐగుపులు, ఛైనీయులు, హెబ్రీయులు పచ్చని చెట్లను అలంకరించి, వాటిని పూజించే వాళ్ళ. దుష్ట శక్తులను నిరోధించే శక్తి పచ్చని చెట్లకు వుందని వాళ్ళ విశ్వసించే వాళ్ళ. వాళ్ళ క్రెస్తువులుగా మారిన తరువాత కూడా క్రిస్తుమన్ పండగ సంబరాలలో అదే అలవాటుని కొనసాగించారు.

అసలు క్రిస్తుమన్ చెట్లు ఇంట్లో పెట్టుకోవడం అనేది జర్మన్ నుండి పుట్టింది. మధ్యయుగంలో జర్మన్లు డిసెంబర్ ఇరవై నాలుగవ తేదీన ఈడెన్ తోటలో ఆడం, ఈవ్ కి గుర్తుగా ఫర్ చెట్లకి ఆపిల్ పండ్లని కట్టేవారు. ఆ చెట్లని వాళ్ళ పారదైస్ చెట్లగా పిలుచుకునే వాళ్ళ. ఆ తరువాత క్రమే క్రిస్తుమన్ చెట్ల ఆచారం బ్రిటన్లోకి పాకింది. అక్కడ ఆ చెట్లకి రకరకాల కోవ్వొత్తులు, మిరాయలు, ఇతర వస్తువులతో అలంకరించడం ఆరంభమయ్యింది.

అయితే అందరూ పచ్చని చెట్లనే క్రిస్తుమన్ చెట్లగా వాడరు. జార్జియాలో చిచిలాకీ అనే చెట్లని రూపొందిస్తారు. చెట్ల కొమ్మలను చెక్కి, ఆ వచ్చిన చెక్క పొట్టుతో ఒక ఫర్ చెట్లలాగా తయారు చేస్తారు. విశేషం ఏమిటంటే, జార్జియన్ల క్రిస్తుమన్ను జనవరి ఏడున జరుపుకుంటారు!

క్రిస్తుమన్ చెట్ల ఆచారం కెనడాలో 1781లో ప్రవేశించింది. ఆ తరువాతి శతాబ్దింలో ఆ ఆచారం అమెరికాలోకి అడుగుపెట్టింది.

సాధారణంగా ఇళ్ళలో అలంకరించుకునే క్రిస్తుమన్ చెట్లు ఇరవయ్యా శతాబ్దింతో పాటు ఇళ్ళ బయటకు ప్రవేశించాయి. అమెరికాలో అనేక బహిరంగ ప్రదేశాలలో, కూడళ్ళలో భారీ

క్రిస్టుస్ చెట్లను అమర్ఖడం మొదలు పెట్టారు. 1923 నుండి అమెరికా శైత భవనం దక్కిజి పచ్చికలో వారి జాతీయ క్రిస్టుస్ చెట్లు అమర్ఖడం ఆరంభమయ్యాంది. ప్రతి ఏడాది, ఆ చెట్లుకున్న దీపాలను వెలిగించడం ద్వారా అమెరికాలో క్రిస్టుస్ మన్ వేడుకలు ఆరంభమౌతాయి.

ఈప్పుడు క్రిస్టుస్ చెట్లు పూర్తిగా అడవుల నుండే సేకరించే వారు. ఇప్పుడు క్రిస్టుస్ కోసం ఏకంగా లక్షల ఎకరాలలో ఫర్, పైన్ చెట్లను అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ, కెనడా, యుక్రేనీలో సాగుచేస్తున్నారు. ప్రతి ఏడూ అమెరికాలో 330 నుండి 360 లక్షల క్రిస్టుస్ చెట్లు ఉత్సత్తి అవుతున్నాయి. యూరప్ లో అంతకు రెట్టింపు ఉత్సత్తి జరుగుతోంది. దాదపు పాతిక రకాల ఫర్, పైన్ చెట్ల జాతులను డిసెంబర్ కొరకు

క్రిస్టుస్ కేక్

క్రిస్టుస్ అనగానే గుర్తుకొచ్చే మరో అంశం కేక్. అన్ని పండగలలో చేసుకునే తీపి పదార్థం లాగే పూర్వకాలం పారిష్కారించి అనే పాయసం వంటి తీపి వంటకం క్రిస్టుస్ సమయంలో చేసుకునే వాళ్ళు. పదహారవ శతాబ్దింలో పారిష్కారించి వాడే ఉట్ల బదులు గోధుమ పిండి, వెన్న, గుడ్లు కలిపి ప్లమ్ కేక్ తయారు చేసారు. క్రమ క్రమంగా దానిలో ఎండిన ద్రాక్ష, జీడిపప్పు, బాదం, వంటి దినుసులు జోడించడం మొదలైంది. అలా అలా క్రిస్టుస్ కేక్ ఆవిర్భవించింది.

ఇప్పుడు హోటలలో క్రిస్టుస్కి కొన్ని నెలల ముందు నుండి కేక్ తయారీ మొదలౌతుంది.

పిండి, ఇతర దినుసులు కలపడం అనే కార్బుకమాన్చి కేక్ మిక్రోగ్ అనే పేరుతో జరుపుకుంటారు. ఇలా చేయడం పదిహాడవ శతాబ్దిం నుండి వస్తున్న ఆచారం. ఆ కాలంలో విరివిగా లభించే పండ్లు ఫలాలతో చేసిన కేక్ మళ్ళీ వచ్చే ఏడాది వరకూ నిలవ ఉండేదట, మరో సంవత్సరం కూడా మంచి ఫలాలను ఇస్తుందని విశ్వాసం.

ఎండిన ద్రాక్షతో పాటు, చెర్రీలు, ఖర్జూరాలు, పిస్తా, బాదం, జీడి, నిమ్మ, నారింజ తొక్కలు, పంచదార పాకం, తేనే, చివరగా విస్కు గానీ బ్రాంది గానీ కలిపి, అప్పుడప్పుడూ కలుపుతూ క్రిస్టుస్కి రెండు మూడు రోజుల ముందు వరకూ ఉంచుతారు.

ఆ తరువాత కేక్ని బేక్ చేయడం చేస్తారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో తయారైన కేక్ని బోర్డు వేసి, కొద్దికొద్దిగా విస్కుని ప్రతివారం దానిపై పోస్తారు. ఇదంతా పూరైన తరువాత అతి రుచికరమైన క్రిస్టుస్ కేక్ తయారౌతుంది.

బాక్సింగ్ డె

క్రిస్టుస్ తరువాతి రోజుని 'బాక్సింగ్ డె! పిలుస్తారు. దీనినే సెంట్ స్టీప్స్ ఫెన్డె అని కూడా అంటారు. ఈ స్టీప్స్ ఫెన్ క్రీ.ఎ.34లో రాళ్ళతో కొట్టి చంపబడ్డాడు. ఆ గుర్తుగా చందాలు సేకరించిన డబ్బులు బార్లు పేదలకు చర్చిల దగ్గర ఇచ్చేవాళ్ళు. కొంత మంది చరిత్రకారుల ప్రకారం, క్రిస్టుస్ రోజు ఇంట్లో పనిచేసి వెళ్ళిపోయే సేవకులకు యజమానులు బహుమతుల డబ్బులు ఇచ్చేవారని, ఆ విధంగా బాక్సింగ్ డె ఉనికిలోకి వచ్చిందని అంటారు.

సాగుచేస్తారు. విత్తనం నుండి సుమారు ఏడు అడుగుల ఎత్తు పెరగడానికి ఒక్కో చెట్లు ఎనిమిది నుండి పుష్టరం (పన్నెండు ఎళ్ళ) సమయం తీసుకుంటుంది!

కృతిమ క్రిస్టుస్ చెట్లు ఇప్పుడ్తే ఎక్కువగా చైనా నుండి దిగుమతి అవుతున్నా, ముందుగా రూపొందింది మాత్రం క్రిస్టుస్ చెట్లు ఆచారం మొదలైన జర్మనీలోనే. అడవుల నరికివేతకు అడ్డు చెప్పే క్రమంలో, పందొమ్మెదో శతాబ్దింలో, జర్మనీలో ఈకలకి పచ్చ రంగు వేసి చెట్లలా చేసేవాళ్ళు. ప్రస్తుతం PVC తో, ఇంకా ఇతర పదార్థాలతో తయారు చేస్తున్నారు. తొలి క్రిస్టుస్ చెట్లు అమ్మకాలు అమెరికాలో 1850 ప్రారంభమయ్యాయి. అమెరికాలో రాక్ ఫెల్లర్ సెంటర్లో క్రిస్టుస్ చెట్లు పెట్టడం 1988 నుండి ఆనవాయితీగా వస్తోంది.

ఏ పండగైనా ఎవరి పండగైనా పాటలు తప్పనిసరి.

క్రిస్టుస్ అందుకు భిన్నం కాదు. ఆ సమయంలో పాటలు పాడుకోవడం క్రీస్తు పుట్టుక మునుపే ప్రారంభమయ్యాంది. కొన్ని వేల ఏళ్ళ క్రితమే యూరప్ శీతాకాలంలో డిసెంబర్ 22 ప్రాంతంలో రైతులందరూ గుండ్రంగా తిరుగుతూ పాడుకునేవారు. కారల్ అంటే నాట్యం చేస్తూ పాడుకునేది అని అర్థం.

క్రిస్టుస్ కారల్

క్రీస్తు శకం 129లో మొట్ట మొదటి కారల్, 'ఎంజెల్ హామ్'ని ఒక రోమన్ బిషప్ క్రిస్టుస్ రోజున పాడాలని ఆదేశించాడు. 'హోర్కు! ది హేరా ఎంజెల్ సింగ్' అనే పాట 1739 కంటే ముందు రాసిందని అంటారు. బాగా ప్రాచుర్యం పొందిన 'సైలెంట్ వైల్' పాటని జోసెఫ్ మోర్ అనే జర్మన్ రాసాడు, జేవియర్ గరూబర్ సంగీతం కూర్చుడు. దాన్ని డిసెంబర్ 24, 1818న ఆస్ట్రేలియాలో మొదటిసారి ఆలపిం చారు. ఇప్పటికి ఆ పాట 44 భాషలలో తర్వాతమా చేయబడింది.

ప్రస్తుతం పాడుతున్న కారలు చాలా వరకూ 1843-1883 మధ్య ప్రాంతంలో రాసినవి.

శాంటా క్లాన్

క్రిస్తున్ ముడిపడి వున్న మరో అంశం శాంటా క్లాన్. ఎరువు, తెలువు దుస్తులతో, పాడవాటి తెల్లని గడ్డం, తలపై యెర టోఫీ, భుజాన పెద్ద సంచి, అందులో అనేక బహుమతులు... ఈ ఆహారంతో ఉండే శాంటా క్లాన్లా ఇప్పుడు మన దేశంలో కూడా క్రిస్తున్ సమయంలో చాలామంది కనిపిస్తుంటారు. క్రిస్తున్ తాతగా ప్రసిద్ధి చెందిన శాంటా క్లాన్ రూపురేఖలు, హవ భావాలు క్రైమెంట్ మూర్ అనే కవి 1823లో రాసిన పద్యం ‘ఎ విజిట్ ఫ్రం శాంటా క్లాన్ లో వివరించాడు. “లావుగా, బొడ్డుగా, ఆనందంగా వండీ”, ఎగిరే ఆడవి దుష్పలు లాగే వాహనం పై తిరుగుతూ, ఇళ్ళ పొగ గొట్టల గుండా దిగి, పిల్లలు వేలాడ దీసిన మేజోళ్ళలో బహుమతులు పెట్టి వెళ్ళిపోతాడు.

క్రిస్తుమన్ పేరు ముందు నుండి ఉండా?

క్రిస్తుమన్ అనే మాట క్రిస్తు-మాన్ అనే ఒక ఆచారం నుండి వచ్చింది. యేసు తమ కొరకు మరణించి, పునరుద్ధానుడయ్యాడని క్రైస్తవులు విశ్విస్తారు. అందుకు గుర్తుగా అందరూ కలిసి ద్రాక్ష రసం, రొట్టె తీసుకుంటారు. ఆ కార్బ్యూకమాన్ సమభోక్తం (కమూళ్నియన్) అనే పేరుతో నిర్వహిస్తారు. సమభోక్తం సూర్యాస్తమయం తరువాత, సూర్యోదయం ముందు తీసుకోవచ్చు. అందువల్ల దానిని అర్థరాత్రి తీసుకునే వాళ్ళు. క్రైస్తుమాన్ క్రమంగా క్రిస్తుమన్గా మారింది.

క్రిస్తుమన్ అనాలా, ఎమన్ అనాలా?

1100వ సంవత్సర ప్రాంతంలో క్రిస్తియానిటీ అనే పదాన్ని క్రియానిటీ అని పలికేవారు. ఆ పదం ఆంగ్ల అక్షరం ఎక్కు మొదలొతుంది. గ్రీక్ భాషలో ఎక్కు అనే అక్షరాన్ని కై అని పలుకుతారు. దాంతో గ్రీకు భాషలో క్రైస్తు పదంలో మొదటి అక్షరం ఎక్కు ఉండేది. 1551లో క్రిస్తుమన్ని ఎక్కు టేమాన్ అనే వారు. క్రమేపీ అదే ఎక్కగా రూపాంతరం చెందింది.

విస్తరించిదిలా...

ఇప్పుడు ప్రతి చోటూ కృతిమ క్రిస్తుమన్ చెట్టు అలంకరించి కనిపించడం మామూలైపోయింది. ఇలా క్రిస్తుమన్కి ఒక చెట్టుని అలంకరించడం పదహారవ శతాబ్దంలో జర్మనీలో ప్రారంభమైంది.

ఫర్ చెట్టుకి యాపిల్ పండ్లు, కొవ్వోత్తులు, రంగు కాగితాలు అలంకరిచేవాళ్ళు. ఈ సాంప్రదాయాన్ని ఇంగ్లాండ్కి విక్టోరియా రాణి భర్త, ఆల్ఫ్రెడ్ తన స్వస్థలం జర్మనీ నుంచి తీసుకువచ్చాడు. పంతోమ్మిదవ శతాబ్దపు చివరలో ఈ చెట్టు సాంప్రదాయం

డిసెంబర్ 25నే ఎందుకు?

వాస్తవానికి డిసెంబర్ 25నే యేసుక్రీస్తు జన్మించాడు అనటానికి చారిత్రక ఆధారాలు లేవంటారు. ఆ మాటకొస్తే అసలు ఆ రోజునే యేసు జన్మించాడని ఎవరికి తెలీదు. బైబిల్ లో కూడా ఆ తేదీ ప్రస్తావన లేదు. బహుశ క్రీస్తు పుట్టుక క్రీస్తు శకం ఒకటవ సంవత్సరంలో కాక కాస్త ముందుగానే అంటే క్రీస్తు పూర్వం 2-7వ సంవత్సరాల మధ్య జరిగి ఉండవచ్చని కొందరి అంచనా. మన కాలమానంలో క్రీస్తు శకం ‘0’ సంవత్సరం లేదు, నేరుగా క్రీ. పూ. 1 నుండి క్రీ. శ. 1కి వెళుతుంది.

మొట్టమొదటి క్రిస్తుమన్ క్రీ.శ. 336వ సంవత్సరంలో, మొట్టమొదటి క్రైస్తవ రోమన్ చక్రవర్తి కాన్స్టాంటిన్ ఆధ్వర్యంలో జరిగింది అనడానికి నిదర్శనాలు వున్నాయి. కొన్సైషన్ తరువాత, క్రీ.శ. 350లో మొదటి పోవ్ జూలియన్ అప్పటి రోమ్ బిషప్‌గా ఉండేవాడు. డిసెంబర్ 25న జరుపుకోవచ్చని అధికారికంగా ప్రకటించింది ఆయనే.

అసలు క్రీస్తు పుట్టిన రెండు పండల ఏళ్ళ తరువాతే మొట్టమొదటిసారి డిసెంబర్ 25 ప్రస్తావన కనిపిస్తుంది. అదీ, అప్పటి రోమన్ ‘సాటర్నీలియా’ అనే ఒక కోత పండగకు దీటుగా తొలి క్రిస్తుమన్ పండుగ జరుపుకున్నారని చెబుతారు. క్రైస్తవం రోమా సామ్రాజ్యంలో అధికారిక జాతీయ మతంగా ఎదిగిన తరువాత, క్రీస్తు శకం 529 ప్రాంతంలో, జస్టినియన్ చక్రవర్తి క్రిస్తుమన్ని సెలవు దినంగా ప్రకటించాడు అని ఒక వివరణ వుంది. మన దక్షిణ భారతంలో పంట కోతకు వచ్చిన సమయంలో పండగ చేసుకునే సాంప్రదాయం వంటిదే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వుంది. అటువంటి ఒక సంతోషకరమైన సందర్భమే క్రిస్తుమన్కి మూలం అంటారు కొందరు. యూదులకు హనుక్కా అనే పండుగ డిసెంబర్ 18రవై ఐదవ తేదీన ఘనంగా జరుపుకుంటారు. క్రీస్తు కూడా యూదుడే. అందువల్ల కూడా డిసెంబర్ 25ని ఎంచుకుని ఉండవచ్చు.

అయితే ఈ సంక్లిష్ట మూలాల జోలికి పోకుండా వుంటే, క్రిస్తుమన్ అనగానే ఒక ప్రపంచ వ్యాప్త వేడుక అనిపిస్తుంది.

అమెరికాకి చేరింది.

వింత సంప్రదాయాలు

స్లోవాకియాలో క్రిస్తున్ రోజున ఒక విచిత్ర సాంప్రదాయం అమలు చేస్తారు. పెళ్లి కాని వాళ్ళు (పెళ్లి కావలసిన వాళ్ళు) ఆ రోజున గుమ్మానికి వీపు పెట్టి చెప్పును విసురుతారు. ఆ చెప్పు గుమ్మం వైపు తిరిగి పడితే త్వరలో పెళ్లి జరుగుతుందని నమ్ముతారు.

పాశ్చాత్య దేశాలలో క్రిస్తున్ రోజు సాంప్రదాయంగా ఉర్కే అనే పక్కిని తింటారు. కానీ జపాన్ లో చికెన్ ఎక్కువగా తింటారు. ఆ రోజు మామూలు కంటే పది రెట్లు ఎక్కువగా ఓ బ్రాండ్ ఫ్రైడ్ చికెన్ అమ్ముడవుతుంది. అలాగే, అంతటా ప్లం కేక్ సాంప్రదాయంగా వుంటే, జపాన్ లో స్యాంజ్ కేక్ ఎక్కువ. క్రిస్తున్ రోజు తరువాత అమ్మకం కాని కేక్లని ఇంక ఎవ్వరూ కొనరు, తినరు. పారవేయవలసిందే!

7 తరువాయి... వెళ్లిన ప్రతిసారీ వృక్షాల్లో మారాజులా తలెత్తుకు తిరుగుతుంటాడు. సింహం అంటే సింహం లాగా అనుకో” గర్వంగా నాదముని చెబుతుంటే కథ మొత్తం అర్ధం అయిపోయింది రేణుకమ్మకి. లేచి వస్తువులు సర్దటం మొదలెట్టింది.

కొండకింది పల్లెకి నాదముని తిరిగి రావటం ఎవరినీ ఆశ్చర్యపర్చులేదు. కారణం పదిహేను, యిరవై యేండ్లనాటి వూరు కాదిప్పుడు అది. అందులోనూ నాదమునికి తెలిసిన వూరూ కాదు. ఊరు మొత్తం మారిపోయింది. అపార్సుమెంట్లు కాకపోయినా అపార్సుమెంటు లాంటి మేడలు వెలిశాయి. మేడలకి కిరీటం పెట్టినట్టు సెల్టటవర్లు లేచాయి. పట్టుంలో లాగ పెద్ద పెద్ద పొర్చార్డింగులు వెలిశాయి. ఏ.సి. షాపులైతే లెక్కపెట్టుకోనవసరం లేదు. పదేళ్లకిందటే పంచాయితీగా మారిన కొండకింది పల్లె యెదిగి యెదిగి మండల స్థాయికి చేరుకొంది. ఊరి చివర నిర్మించిన సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ, గ్రానైట్

ఫిల్మాండ్లో క్రిస్తున్ ముందు రోజు సాయంత్రం (క్రిస్తున్ ఈవీ) స్వాస్థానాలకి వెళ్లి, వారి ఆత్మియులను తలచుకుంటూ వారి సమాధులపై కోవ్వోత్తులు వెలిగిస్తారు. అలాగే, వంటకాలన్నీ బల్ల పైనే వుంచి, ఇంటి వారు నేలపై పడుకుంటారు. ఆ రోజు గతించిన తమ వారు వచ్చి భోజనం చేసి, పడుకుని వెళ్లేందుకు వీలుగా అలా చేస్తారు.

స్వీడన్లో గావ్వే పట్టణ వీధుల్లో భారీ మేక బొమ్మను నిలబెడతారు. క్రిస్తున్ ఈవీ అర్థరాత్రి ఆ మేకను కాల్చి వేస్తారు. ఈ సాంప్రదాయం 1966లో మొదలయింది. అయితే, విశేషమేమిటంటే, పట్టణ అధికారులు ఆ మేక బొమ్మను కాల్చాలని అనుకోరు. దుడుకు యువకులు ప్రతి సారీ దాన్ని కాల్చడం, వారిని శిఖించడం కూడా మామూలే.

మామూలుగా అయితే క్రిస్తున్ ట్రీ కి అందమైన దీపాలు, గంటలు, బొమ్మలు వేలాడ దీస్తారు. కానీ ఉత్క్రయిన్లో ఆ చెట్టుకు సాలె పురుగు గూళ్ళను వేలాడదీస్తారు. స్థానిక కథ ప్రకారం... ఒక నిరుపేద కుటుంబానికి క్రిస్తున్ చెట్టుని అలంకరించే స్తోమత లేదు. ఆ చెట్టుకి అప్పటికే సాలె గూళ్ళు అల్లుకుని వున్నాయి. క్రిస్తున్ రోజు తోలి సూర్య కిరణం తగలగానే ఆ సాలె పోగులే బంగారం, వెండి పోగులుగా కనిపించి సంతోషాన్ని కలిగిస్తాయి.

ఇధియోపియాలో క్రిస్తున్ని జనవరి ఏడున జరుపుకుంటారు. ఇలా ఒక్కే చేట ఒక్కే విధంగా క్రిస్తుమన్ సంబురాలు, విధివిధానాలుంటాయి. ప్రతి పండగ ఉద్దేశం కుటుంబాల్లో, సమాజంలో సంతోషాల్ని నింపాలి, ఇరుగు-పారుగు మధ్య సత్యంబంధాలు నెలకొనాలి. సాటి వారిపై ప్రేమ, కరుణ పెరగాలనే. క్రీస్తుమలో ఇది సృష్టంగా తెలుస్తుంది.

❖❖

ఫ్యాక్టరీ పారిశ్రామికంగా వూరికి మంచి పేరు తీసుకొచ్చాయి. చిన్నా చిత్తక గృహప పరిశ్రమలు, అగరొత్తుల కంపెనీలు సరేసరి.

తను బంకుపెట్టిన రచ్చబండ యిప్పుడు కూరగాయల మార్కెట్లుగా మారిపోయింది. తన బంకు జాడ కూడా లేదక్కడ. పుట్టినూరు మీద మోజు అన్న మాటే కాని తను పుట్టింది ఈ వృక్షాల్నేనా అన్న అనుమానమూ వచ్చింది నాదమునికి. ఎప్పుడో కూలిపోయి, శిథిలాలుగా మిగిలిన రాజులకోటును మళ్ళీ కట్టి కొత్తగా రంగులేసి సీరియల్ బట్టలతో సింగారించినట్టు వూరు ధగధగలాడి పోతుంది. వౌక్కరంటే వౌక్కరు కూడా గుర్తుపట్టే ముఖం కనిపించలేదు. లక్షాధికారులు, కోటీశ్వర్లు మూకుమ్మడిగా దాడిచేసి ఆక్రమించుకున్నట్టు కొత్తగా కనిపించింది వూరు నాదమునికి.

కార్లు, బైక్ మోటార్లు హడావిడి మధ్య నిరాశగా వెనక్కి తిరిగాడు నాదముని. అతడి చేతిలోని మంగలి పెట్టే అతణ్ణి వెక్కిరిస్తున్నట్టు అనిపించింది.

సిగ్గుతో తలదించుకున్నాడు నాదముని!

❖❖

అడవిని కాపండడానికి ప్రాణాలను సైతం లెక్కచేయని “పియలి”

అమ్మె
సనిమా హృదా

శ్రీ కావచ్చు, భూమి కావచ్చు, అడవి కావచ్చు విచీని నాశనం చేయడానికి, జీవం లేకుండా చేయడానికి మనవ జాతి ప్రస్తుతం పూనుకుంటి. అడ జడ్డలను వుళ్ళకముందే చిబిమెస్తున్నారు, భూమిని ఇష్టం వుళ్ళనట్ట దోషకుటుమ్మారు, అడవిని కని తీరా నలికేస్తున్నారు. జివ మూడు రాబీయే తరాల వినాశనికి డారి తీస్తాయి అన్నది లర్ధం. కాని అహంకార సమాజానికి వారు చేసే తప్పిదాలను చేపే ప్రయత్నం చేసిన ఒక బిన్న సినిమా ఒలియా భాఫలీ వుళ్ళను “జంగల్ దాక్ చే ఆ”. పెద్ద సినిమాకున్న హాంగులేమీ బినికి లేవు. కేవలం గంట మాత్రమే నిడివి ఉన్న ఈ ఒలియా చిత్రం గిప్ప నిజాయాతీతిలో తీసిన సినిమా. అందుకే ఈ సినిమాని ప్రత్యేకంగా ఇక్కడ ప్రస్తావించారి. “జంగల్ దాక్ చే ఆ” అంటే అడవి పిలుస్తుంది రా... ఈ సినిమాలో కథానాయిక పియలి. అఖరున పియలి ఊరిలాని ఎదిలిస్తూ స్త్రీ, భూమి, అడవికి జీర్ణశుల్సు అన్నాయాన్ని ప్రశ్నించడం, అనలు ఆ విషయాన్ని ప్రశ్నించిన విధానమే ఈ సినిమాను ఉన్నత స్థాయిలో నిలబెడుతుంటి. మొత్తం సినిమా ఓం చెప్పాలనుకునే విషయాన్ని ఏ కృతిమత్తునికి లొంగంకండా చెప్పిన తీరు ఈ ఇంచు సినిమాకు గొప్ప విలువను అపాచిస్తుంది. అందుకే ఒక గొప్ప స్త్రీ పాతుగా పియలిని ఈ వారం చ్ఛించుకుండా.

- పి.జ్యోతి, 9885384740

ఒక అడవి మధ్య చిన్న ఊరు. అందులో నేత్రాలే ఒక రైతు. అడవిని తల్లిగా భావించి జీవించే పేద రైతు ఇతను. తన తాతలు నాటిన అడవిని సంరక్షించడం తన భాద్యతగా భావిస్తుంటాడు. కాని మారుతున్న ఊరు భావాలం అతన్ని ఉంటరిని చేస్తుంది. ఆ ఊరి వారందరూ ఏదో విధంగా అడవి మీద ఆధారపడి బటుకుతున్న వారే. కాని అడవిపై ప్రేమలో అందరూ ఒక్కటిగా ఉండడు. ఆ ఊరిలో సాధు అనే ఒక వ్యక్తి మరణిస్తాడు. అతన్ని పులి ఉంటిందని ప్రచారం జరుగుతుంది. పులి గోరు గుర్తులు సాధు శపంబై కనిపిస్తాయి. కాని ఆ విషయాన్ని నేత్ర నముడు. ఎప్పుడో తాతలు సమయంలో తప్ప పులి అడవిలో కనిపించడం ఇష్టాడాకా జరగలేదని, ఇష్టాడు హరాత్మకా పులి మనిషిని చంపడం ఏంటని అతని వాదన. పైగా తాము పూజించే అమ్మారి వాహనం పులి అని

Full Movie

JUNGLE
DAKUCHE AA

CALL OF THE JUNGLE

STORY: MAHESH PRALAD | DIRECTOR: RAJESH KUMAR | PRODUCER: GOKARNA REDDY | MUSIC: SURESH KUMAR MASTRI

జెంగ్ డాకుచె ఆ..

epaper.navatelandanga.com

వినియోగదారుల హక్కులు కావాడాటి

దేశవ్యాప్తంగా 29వ జాతీయ వినియోగదారుల హక్కుల దినోత్సవాన్ని, 24 డిసెంబర్ 2014వ తేదీన జరుపుకున్నారు. వినియోగదారుల ఉద్యమ ప్రాముఖ్యతను తెలిపి, వారి హక్కులు మరియు బాధ్యతల పట్ల చైతన్యం కల్పించడం కోసం ఈ దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తారు.

కన్నామర్చు ప్రాటెక్షన్ అండ్ యాక్స్ కమిటీ (సిపిఎసీ), ఈ రోజున ప్రజలకు ఉచితంగా ఫిర్యాదుల పత్రాలను, సమాచార పత్రాలను, ఇతర వినియోగదారుల హక్కుల సాహిత్యాన్ని పంపిణి చేసింది.

జాతీయ వినియోగదారుల హక్కుల దినోత్సవం గురించి
భారతదేశంలో ప్రతి సంవత్సరం జాతీయ వినియోగదారుల హక్కుల దినోత్సవాన్ని, 24న జరుపుకుంటారు. వినియోగదారుల రక్షణ చట్టం, 1986ను 24 డిసెంబర్ 1986న అమల్కోకి తెచ్చిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని, ఈ దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తారు.

వినియోగదారుల రక్షణ చట్టం గురించి

వినియోగదారుల రక్షణ చట్టంను, వినియోగదారుల హక్కులను సంరక్షించే ఉద్దేశ్యంతో వారి హక్కులను కాపాడటం కోసం శాసనం ద్వారా ఆమోదించారు.

- యెనుగందుల శంకర్, 9440747614

నిజామాబాదు ఆరోగ్య విస్తరణ అధికారి

ఈ చట్టం వినియోగదారులకు అన్ని రకాల మౌసాలు మరియు అవకతవకల నుండి రక్షణను కల్పించి పరిష్కార, నివారణ మార్గాల ద్వారా వారికి నష్టపరిహం అందించడంలో తోడ్యాటును అందిస్తుంది.

ఈ చట్టం వినియోగదారులకు, ఎలాంటి వ్యయ ప్రయాసలు లేకుండా త్వరితగతిన న్యాయాన్ని కల్పిస్తుంది

వినియోగదారుల రక్షణ చట్టం, రైట్ టు సేష్ట్, రైట్ టు బి ఇన్స్టామ్స్, రైట్ టు చాస్ మరియు రైట్ టు బి పోర్ట్ పంటి వినియోగదారుల హక్కుల అభివృద్ధి, పరిరక్షణ కోసం పాటుపడుతుంది.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రతి ఏటా 15 మార్చిన, ప్రపంచ వినియోగదారుల హక్కుల దినోత్సవాన్ని జరుపుతారు.

చారిత్రక ప్రాముఖ్యం

భారతదేశం 1989 నుంచి మార్చి నెల 15వ తేదీ నాడు జాతీయ వినియోగదారుల దినాన్ని పాటిస్తూ వస్తోంది. ఈ రోజుకు చారిత్రక ప్రాముఖ్యం కూడా ఉంది. 1962 మార్చి 15వ తేదీ నాడు అమెరికా దిగువ సబలో వినియోగదారు హక్కుల బిల్లును ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంగా అధ్యక్షుడు జాన్ ఎఫ్. కెన్వెస్ ప్రసంగిస్తూ “వినియోగదారుకు నాసిరకం ఉత్సత్తులను ఇచ్చినట్లుయితే, ధరలు మరీ ప్రియంగా

ఉంటే, జౌఘాలు సురక్షితంగా లేకపోతే లేదా గుణహీనంగా ఉంటే, వినియోగదారు పూర్తి సమాచారం తెలుసుకోకుండా ఏదైనా వస్తువును కొనుగోలుకు ఎంపిక చేసుకొంటే- అటువంటవ్వుడు డాలర్ తన విలువను కోల్పోయినట్లువుతుంది. వినియోగదారు ఆరోగ్యానికి, భద్రతకు ముఖ్య ఏర్పడవచ్చు; దేశ ప్రయోజనం దెబ్బతింటుంది కూడా” అన్నారు. ఆ రోజున యుఎస్ కాంగ్రెస్‌లో డెన్వెడ్ చేసిన ప్రసంగం ప్రాముఖ్యాన్ని, తత్తులితంగా రూపొందిన శాసనాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొన్న కన్స్యూమర్స్ ఇంటర్ నేషనల్ (సిఐ) 1983 నుంచి ప్రతి సంవత్సరం మార్చినెలలో 15వతేదీని ‘ప్రపంచ వినియోగదారు హక్కుల రక్షణ దినం’గా పాటించాలంటూ 1982లో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంది. ప్రగతిశీల శాసనాలను ప్రవేశపెట్టడంలో భారతదేశం ఎన్నడూ వెనుకంజ వేయలేదు. ఓటు వేసే హక్కును మహిళలకు ఇచ్చిన ప్రపంచంలోని మొట్టమొదటి దేశాలలో భారతదేశం కూడా ఒకటిగా ఉంది. గాంధీ గారు “మన వాకిట్లోకి విచ్చేసే వినియోగదారు ఒక ముఖ్యమైన సందర్భకుడు. అతడు మన మీద ఆధారపడి లేదు. మనం ఆయన మీద ఆధారపడి ఉన్నాం. మన పనిలో అతడు ఒక అంతరాయం కాదు, మన పని ఉద్దేశమే అతడు. ఆయనకు సేవ చేయడం ద్వారా మనం అతడికి ఏదో మేలు చేస్తున్నట్లు కాదు. తనకు సేవ చేసే అవకాశాన్ని మనకు కల్పించడం ద్వారా అతడు మనకు మేలు చేస్తున్నాడు” అని చెప్పారు.

వినియోగదారుకున్న హక్కులలో ఆరోగ్యాదాయకమైన ఆఫోరం ఒక హక్కుగా 2015 సంవత్సరంలో ప్రపంచ వినియోగదారు హక్కుల దినం (డబ్బుస్సిఆర్ డి) సందర్భంగా ప్రత్యేకమైన దృష్టి పెట్టడం జరిగింది. దీనికి అనుగుణంగానే వినియోగదారులు ఆరోగ్యకరమైన ఆఫోరాన్ని ఎంపిక చేసుకోవడంలో వారికి తోడ్పుడాలని కన్స్యూమర్స్ ఇంటర్ నేషనల్ నిర్ణయించింది. వినియోగదారులందరూ కేవలం ఆఫోర హక్కును మాత్రమే కాకుండా ఆరోగ్యకరమైన ఆఫోరాన్ని పొందే హక్కును కూడా కలిగివున్నారు. అన్ని దేశాలు కట్టబడి ఉండగల ఏదైనా ఒక ఒడంబడిక అనేది వినియోగదారు లందరికి ఆరోగ్యపంతమైన ఆఫోరం సులువుగా లభించే

ఏర్పాటు చేయగలగడంతో పాటు మరింత సమానత్వంతో కూడిన, నిలకడ కలిగిన ఆఫోర వ్యవస్థకు పూఢీ పడగలుగుతుంది. ఆఫోరంతో ముడిపడి ఉండే వ్యాధులు.. స్వాల కాయం, మధుమేహం, గుండె జబ్బు, ఇంకా కొన్ని క్యాన్సర్ లు.. ఇవన్నీ అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ప్రజారోగ్య సంక్లోభాన్ని సూచించేవే. పొగ తాగడం వల్ల శరీరంపై పడె ప్రతికూల ప్రభావం కన్నా సరైన రీతిలోలేని ఆఫోరాన్ని తీసుకోవడమనేది ఆరోగ్యంపై చూపే దుష్టుభావమే అధికం. స్వాలకాయములు ప్రపంచ జిడిపిపై చూపుతున్న ప్రభావం యుద్ధ వ్యయం, తుపాకుల హింస, ఉగ్రవాదం వంటివి చూపుతున్న ప్రభావంతో సమానమైందిగా ఉంటోందంటే దీని తీవ్రతను గ్రహించవచ్చును. అనారోగ్యానికి దారితీసే, తక్కువ ధరలకు దొరికే ఆఫోర పదార్థాలు, బడా అంతర్జాతీయ ఆఫోర కంపెనీల మార్కెటీంగ్ పద్ధతులు, వినియోగదారులకు సరి అయిన సమాచారం అందుబాటులో లేకపోవడం.. ఇవి అన్ని కలిసి ఆరోగ్యప్రదమైన ఆఫోరాన్ని ఎంచుకోవడాన్ని కష్టప్రార్థించాలికి, ఆఫోర సంబంధిత వ్యాధులకు మూలకారణంగా నిలుస్తున్న అంశాలకు సంబంధించి అంతర్జాతీయ ఏకాభిప్రాయం విస్తృతమవుతు న్నప్పటికీ, పారిశ్రామిక రంగం వైపు నుంచి వస్తున్న ప్రతిస్పందన ఆశించిన స్థాయిలో లేదు.

వినియోగదారు హక్కులు

వస్తువులు, సేవల నాణ్యాలు, సామర్థ్యం, స్వచ్ఛత, ధర, ప్రమాణం.. ఏటికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని తెలుసుకోనే హక్కును కలిగి ఉండటమే వినియోగదారుల హక్కు అని అర్థం. వ్యాపారంలోని అనుచిత పద్ధతుల బారిన పడకుండా వినియోగదారును కాపాడవలసి వుంటుంది. ఈ హక్కులను గురించి వినియోగదారులు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. వినియోగదారు హక్కులను రక్కించేందుకు భారతదేశంలో బలమైన, స్వప్తమైన చట్టాలు ఉన్నా, దేశంలోని వినియోగదారుల వాస్తవ దురవస్త అత్యంత నిరుత్సాహకరంగా ఉంది. వినియోగదారుల హక్కులను పరిరక్కించడానికి అమలవతున్న వివిధ చట్టాలలో 1986 సంవత్సరంలో వచ్చిన వినియోగదారు రక్కణ చట్టం అత్యంత ముఖ్యమైన చట్టం. ఈ చట్టం ప్రకారం, ప్రతి ఒక్కరు.. వ్యక్తులు, సంస్థ, హిందూ అవిభాజ్య కుటుంబం, కంపెనీ.. వస్తువులను, సేవలను కొనుగోలు చేసేందుకు తమ వినియోగదారు హక్కులను ఉపయోగించే హక్కును కలిగి వున్నారు. ఒక వినియోగదారుగా తన హోలిక హక్కులను గురించి, న్యాయస్థానాలను గురించి, హక్కుల అతిక్రమణ తదుపరి అమలు కావలసిన విధానాలను గురించి కూడా తెలుసుకోవలసివుంది. వినియోగదారు రక్కణ చట్టం, 1986

దేశంలోని వినియోగదారు రక్కణ/వినియోగదారు ఉద్యమంలో అత్యంత ముఖ్యమనదగిన మైలురాళ్లలో ఒకటి వినియోగదారు రక్కణ చట్టం, 1986కు శాసనరూపాన్ని ఇవ్వడం. వినియోగదారుల కోసం మూడు అంచెలతో కూడిన

క్వాసి-జ్యూడీషియల్ కన్జ్యూమర్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ రిడ్రెసర్ మెపినరీని జాతీయ, రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయిలలో ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా వినియోగదారు హక్కులను ఉత్తమమైన రీతిలో కాపాడడం కోసం ఈ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. ఫిర్యాదుల పరిష్కారాన్ని కోరే హక్కు 1986లో కన్జ్యూమర్ ప్రోటెక్షన్ యూస్ (సిబిఐర్ఎల్) ఆమోదం పొందేందుకు కారణమైంది. దీనిని వినియోగదారుల హక్కుల పత్రం (మాగ్నా కార్డ్)గా నిర్వచించడం జరిగింది. అయితే ఇది ఈ హక్కులలోని ఆరు హక్కులను మాత్రమే గుర్తించింది. అవి..

- (1). భద్రత
- (2). సమాచారం
- (3). ఇష్టం
- (4). ప్రాతినిధ్యం
- (5). సరిదిద్దడం
- (6). వినియోగదారు చైతన్యం.

వినియోగదారుల ఫిర్యాదులను పరిష్కరించడం కోసమే 90 - 150 రోజుల పరిమిత వ్యవధిలో న్యాయనిర్ణయం చేయడానికి/ మధ్యవర్తిత్వం వహించడానికి క్వాసి-జ్యూడీషియల్ కోర్టుల వ్యవస్థకు వీలు కల్పించి విష్ణువాత్సకమనదగిన న్యాయ సంబంధ సంస్కరణలను తీసుకురావడంలో సిబిఐర్ఎల్ సఫలమైంది. మౌలిక అవసరాలకు సంబంధించిన హక్కులను, ఆరోగ్యకరమైన పర్యావరణాన్ని సిబిఐర్ఎల్ ద్వారా ఆవిష్కరించడం కుదరలేదు. ఎందుకంటే, ఇవి పేదల, అట్టడుగు వర్గాల ప్రజల ఆకాంక్షలకు ప్రతీకలు కావడం ఒక కారణం కాగా, ధర చెల్లించితే మార్కెట్లో దొరికే సరుకులు, సేవలకు సంబంధించిన అంశం కాకపోవడం మరొక కారణం. అయితే ఇవి అభివృద్ధి చెందిన, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో ప్రజా ఆందోళనలకు వెన్నెముకగా నిలుస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం 1986 సంవత్సర వినియోగదారు రక్షణ చట్టానికి శాసన రూపం కల్పించినప్పటికీ, ఆ చట్టం ముఖ్యేశ్వరమైన తక్కువ ఖర్చులో, సులభమైన రీతిలో, సత్వర న్యాయాన్ని అందించడం అనే పరమార్థం ఇప్పటికీ సరిగా నెరవేరలేదు. ఈ సమస్యను చక్కదిద్దడానికి వినియోగదారు రక్షణ చట్టానికి సవరణను ప్రతిపాదించాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తోంది. 1986 సంవత్సర వినియోగదారు రక్షణ చట్టంలోని 30వ సెక్షన్ - 1వ సబ్ సెక్షన్లకు అనుసరణగా కేంద్ర ప్రభుత్వం 1987వ సంవత్సర వినియోగదారు రక్షణ నియమావళిని జారీ చేసింది. ఈ నియమావళిలో ఉన్న ముఖ్యమైన నిబంధనలలో - కేంద్ర వినియోగదారు రక్షణ మండలి, కార్యాచరణ ఏర్పాటు (రూల్ 3); బృందాల ఏర్పాటు, జిల్లా వేదికకు ఫిర్యాదులు దాఖలు చేయడానికి రునుమును నిర్దేశించడం (రూల్ 9ఎ); జాతీయ సంఘం, రాష్ట్ర సంఘం, జిల్లా వేదికలకు అదనపు అధికారాలు ధారాదత్తం చేయడం (రూల్ 10) - వంటివి ఉన్నాయి.

నిత్యావసర వస్తువులు వినియోగదారులకు సులువుగా అందేటట్లుగా చూడటానికి, అన్యాయం చేయడానికి వెనుకాడని వ్యాపార వర్గాల దోషిడీ నుంచి వినియోగదారులను రక్షించ టానికి 1955 సంవత్సర నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం ఉండనే ఉంది. నిత్యావసరాలుగా ప్రకటించిన సరుకులఉత్పత్తి, పంపిణీ, ధరల ఖరారులకు సంబంధించి అవలంబించవలసిన విధి విధానాలను ఈ చట్టం నిర్దేశిస్తుంది. అంతేకాకుండా ఆయా సరుకులు న్యాయమైన ధరలలో లభ్యమవుతూ, ప్రజలందరికీ సమానంగా పంపిణీ అయ్యులా వాటి నిల్వల నిర్వహణ, లేదా సరుకుల సరఫరాలను పెంచడం వంటివి ఈ చట్టం పరిధిలోకి వస్తాయి.

వినియోగదారు వివాదాల పరిష్కార సంస్థలు

వినియోగదారులకు తక్కువ ఖర్చులో, ఇష్టందులకు తావు లేని రీతిలో, శీఘ్రంగా ఫిర్యాదులను పరిష్కరించే వెనులుబాటు కల్పించాలనే సంకల్పంతో దేశవ్యాప్తంగా వేరు వేరు స్థాయిలలో వినియోగదారు వేదికలను నెలకొల్పడం జరిగింది. వినియోగదారు రక్షణ చట్టంలోని 9వ సెక్షన్ మూడు అంచెల వివాద పరిష్కార సంస్థల ఏర్పాటుకు మార్గం సుగమం చేసింది. అవి ఏమేమిటంటే..

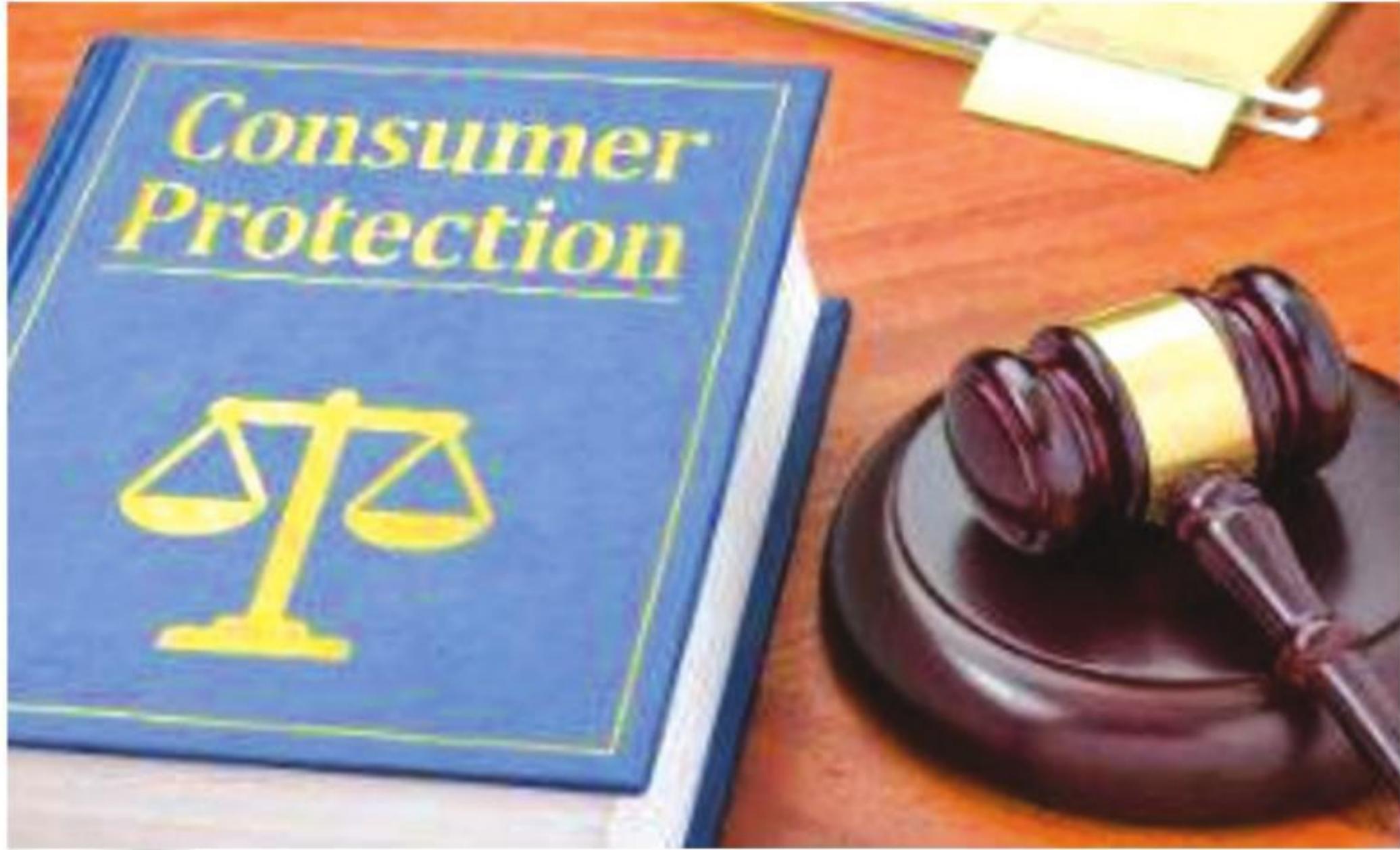
ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఏర్పాటు చేసే జాతీయ వినియోగదారు వివాదాల పరిష్కార సంఘం. ఈ కోర్టునే జాతీయ సంఘంగా వ్యవహారిస్తారు.

బ) కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందన్న అనుమతితో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఏర్పాటు చేసే రాష్ట్ర వినియోగదారు పరిష్కార సంఘం. ఈ కోర్టునే రాష్ట్ర సంఘంగా కూడా వ్యవహారిస్తారు.

సి) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఆ రాష్ట్రంలోని ప్రతి జిల్లాలోనూ ఏర్పాటు చేసే వినియోగదారు వివాదాల పరిష్కార వేదిక. ఈ కోర్టునే డిస్ట్రిక్ట్ ఫోరమ్గా కూడా వ్యవహారిస్తారు. ఈ ఎజన్విలన్స్ వాటి స్వభావం మరియు అధికారాల పరంగా క్వాసి-జ్యూడీషియల్ యంత్రాంగంగా పని చేస్తాయి.

వినియోగదారుకు రక్షణ అందించడం

వినియోగదారులు కొనుగోలు చేసే వస్తువులు, అందుకానే సేవల విషయంలో వారి హక్కులను కాపాడే సాంఘిక, ఆర్థిక

ఉద్యమమే వినియోగదారు ఉద్యమం అని చెప్పాలి. వినియోగదారు రక్షణ చట్టాన్ని ఆవరణలో పెట్టే బాధ్యతను వినియోగదారు వ్యవహారాల విభాగానికి అప్పగించారు. వినియోగదారులకు తగిన న్యాయం అందించడానికి కన్జీ మర్ ఫోరాను స్థాపించి వాటిని బలోపేతం చేసేందుకు తీసుకోవలసిన చర్యలను ఈ విభాగం చేపడుతుంది. జమ్ము కశ్మీర్ ఈ విషయంలో తన సొంత శాసనాన్ని రూపొందించుకొంది. వినియోగదారుల క్రేయస్వను దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వేర సంస్థలతో సంప్రదింపులు జరపడం కూడా వినియోగదారు రక్షణ పరిధిలోకి వస్తుంది. వినియోగదారులకు వారి హక్కులను, బాధ్యతలను తెలియజేయడం, వారి హక్కులను వారు ఉపయోగించుకొనేటట్లుగా వారిలో ప్రేరణను కలిగించడం, వారు కొనే వస్తువులు, సేవల నాయిత విషయంలో ఎటువంటి రాజీకి తావు ఇవ్వకపోవడం, ఏదైనా వివాదం ఏర్పడితే సంబంధిత వినియోగదారు వేదికను ఆశ్రయించడం వంటివస్తు వినియోగదారు రక్షణ కార్యక్రమంలో భాగంగా ఉన్నాయి.

వినియోగదారు ఫిర్యాదుల పరిష్కార విభాగం(సిజిఆర్సి)

వినియోగదారులు అందించే ఫిర్యాదులను పరిష్కరించడానికి 2002లో కన్జీ మర్ గ్రీవెన్ రిడ్యూస్ సెల్ (సిజిఆర్సి)ను ఏర్పాటుచేశారు. ఉత్సత్తులకు అధిక ధరలను వసూలు చేయడం, లోపం గల వస్తువులను విక్రయించడానికి, ప్రధాన మంత్రి కార్యాలయానికి, కేబినెట్ సెక్రటరీకి అందే ఫిర్యాదులను, వార్తా పత్రికలలో అచ్చయ్య ఫిర్యాదులను ఈ విభాగం పరిశీలిస్తుంది. దీనికి తోడు, వేరు వేరు రాష్ట్రాలలో, జిల్లాలలో పరిశీలనకు వచ్చిన కేసుల పరిష్కారంలో ఏవైనా జాప్యాలు జరిగితే వాటి విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకొని వీలైనంత త్వరగా ఫిర్యాదుదారులకు సంతృప్తి కలిగించేటట్లుగా వాటిని చక్కబెట్టడంలో తోడ్పడుతుంది.

వినియోగదారు సంక్లేష నిధి

వినియోగదారు సంక్లేష నిధిని ఏర్పాటు చేసేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం సిద్ధించేలా 1944 సంవత్సర సెంట్రల్ ఎక్స్ప్రెస్ అండ స్టాట్ యూస్ ను 1991లో సపరించడం జరిగింది. తయారీదారు సంస్థలకు వాపసు చేయడానికి వీలులేని సామ్ము, వంటి వాటిని ఈ నిధికి జమ చేస్తారు. వినియోగదారుల సంక్లేషాన్ని పరిరక్షించడానికి, ఈ అంశంలో వినియోగ

దారులలో అవగాహనను పెంపొందించడానికి దేశంలో ప్రధానంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వినియోగదారు ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడానికి తగిన ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించాలనే ద్వేయంతో 1992లో వినియోగదారు సంక్లేష నిధిని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ నిధిని రావెన్నా విభాగం 1944 సంవత్సర సెంట్రల్ ఎక్స్ప్రెస్ అండ స్టాట్ యూస్ లో భాగంగా ఏర్పాటు చేసింది. వినియోగదారు వ్యవహారాల విభాగం ఈ నిధిని నిర్వహిస్తోంది.

దేశంలో 70 శాతం కన్నా ఎక్కువ జనాభా 35 సంవత్సరాల కన్న తక్కువ వయస్సు గల యువతతో నిండినది. యువకులు ఇంటర్వెట్సు వివిధ ప్రయోజనాలకు పెద్ద ఎత్తున ఉపయోగిస్తున్నారు. వీరే ప్రధాన వినియోగదారులు కూడా అయ్యారు. దీనిని గ్రహించి, ఇంటర్వెట్ మాధ్యమం ద్వారా వినియోగదారుల అవగాహనను వ్యాప్తి చేయడాన్ని ఒక ప్రధాన కార్యక్రమంగా చేపట్టడం జరిగింది. అన్నీ ఈ మంత్రిత్వ శాఖకు సంబంధించిన అన్ని ముద్రణా ప్రకటనలు కూడా అంతర్జాలం దబ్బాడబ్బాడబ్బాడబ్బాడ. ఎఫ్ సి ఎవంపఎన్. ఎన్ ఐఎస్. ఐఎస్ (www.fcamin.nic.in)లో అప్లోడ్ చేశారు. వినియోగదారు హక్కుల కోసం ప్రసార మాధ్యమాలలో ప్రచారం అవసరం. అవసరమైన అన్ని ప్రసార మాధ్యమాల ద్వారా విశాలమైన భారతదేశంలోని వినియోగదారులకు చేరేందుకు గాను దూరదర్శన్, అల్ ఇండియా రేడియో, ఎఫ్ఎమ్ స్పేషన్లు, వార్తాపత్రికలతో సహా ప్రైంట్ మీడియా, ప్రకటనలు, ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాలలో వీడియో స్ప్యాట్ లను ప్రసారం చేయడం ద్వారా, మేఘధూత పోస్ట్ కార్డులు, ఇంటర్వెట్, బాహ్య ప్రచార సాధనాలు, సంప్రదాయ ప్రచారసాధనాలు (ఎగ్జిబిషన్లు / వాటిజ్య ప్రదర్శనలు, కరపత్రాలు మొదలైనవి) ఇంటరెక్షివ్ సిరియల్సును తెలివిగా ఉపయోగించుకోవాలి.

జాతీయ వినియోగదారుల హెల్ప్ లైన్

వినియోగదారుల ఫిర్యాదులకు స్వందించడానికి ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయంచే నిర్వహించబడుతున్న జాతీయ వినియోగదారుల హెల్ప్ లైన్ సంఖ్య 1800-11-4000 ను వినియోగదారుల వ్యవహారాల శాఫ్ ప్రారంభించింది. అన్ని పని దినాలలో (సోమవారం నుండి శనివారం వరకు) ఉదయం 9 గంటల 30 నిముషల నుండి సాయంత్రం 5 గంటల 30 నిముషల వరకు టోల్ఫ్రై నెంబర్ సౌకర్యాన్ని వినియోగదారులు వినియోగించుకోవచ్చు. అలాగే సాధారణ కాల్ ధరలు వర్తించే హెల్పైన్ 011-27662955-58 కూడా నిర్వహించబడుతుంది.

ప్రతి సంవత్సరం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రపంచ వినియోగదారుల హక్కుల దినోత్సవంగా మార్చి 15 వ తేదీని జరుపుకుంటున్నాం.

❖❖

వెయిలీక

విద్య విలువ

విద్యాపురి రాజ్యంలో విద్యాధరుడనే గురువుగారు తన శిష్యులకు విద్య నేర్చుతుండేవారు. ఆ రాజ్యంలోనే అత్యుత్తమ గురువు అతడు. అయితే ఆ గురువు గారు విద్యాబోధన చేస్తున్న

సమయంలో ఒక రామచిలుక ప్రతిరోజు వచ్చి చెట్టుమీద కూర్చొని గురువుగారు చేపే పారాలను శ్రద్ధగా వినేది. కొన్నిళ్ళకు ఇది గమనించిన విద్యాధరుడు ఒకరోజు చిలుకను ప్రత్యేకంగా పిలిచి, చెతిలోకి తీసుకుని “ఓ చిట్టి చిలుకమ్మా! నువ్వు విద్య నేర్చుకుంటావా?” అని అడిగాడు. తల ఊపింది రామచిలుక. దానికి ప్రత్యేకంగా పారాలను నేర్చాడు.

అడవిలోని జంతువులకు, పక్కలకు అవసరమైన పారాలను నేర్చాడు.

మరి రామచిలుక ఊరుకుంటుందా? రోజు అడవిలోకి వెళ్ళి, ఆ పారాలను తన మిత్రబ్యందానికి నేర్చాగింది. క్రమేహి అనేక పక్కలు, జంతువులు రామచిలుక శిష్యులుగామారి విద్య నేర్చుకుంటున్నాయి. కొన్ని గురువును మించిన శిష్యులు రామచిలుక కంటే ఎక్కువ మేధావులు అవుతున్నాయి. ఏనుగు అన్నింటికంటే గొప్ప మేధావి అయింది.

ఈ విషయం అడవికి రాజైన సింహానికి తెలిసింది. చిలుకను పిలిపించి ఇలా అంది. “ఓ రామచిలుకా! ఈ అడవికి నువ్వు చేస్తున్న సేవ ఎంతో గొప్పది. నాకు వృద్ధాప్యం వచ్చింది. నేను విశ్రాంతి తీసుకోవాల్సిన సమయం ఇది. మరి అడవికి రాజుగా ఎవరిని చేయాలో నువ్వే నిర్ణయించు. విద్యావంతుల సలహా తీసుకొని ముందుకు పోదామని నీ సలహా అడిగాను.” అని. తనకు డక్కిన అరుదైన గౌరవానికి సంతోషించిన చిలుక “ధన్యవాదాలు మృగరాజా! అడవి జీవులను అన్నింటినీ సమావేశపరచి ఎక్కువ జీవుల అభిప్రాయం ప్రకారం వన పాలకుని నియమిద్దాం” అన్నది. అనుకున్న రోజున అడవి జీవులను సమావేశపరిచి విషయం చెప్పింది సింహాం. అన్ని జీవులూ కలసి విద్యలో మంచి మేధావి అయిన ఏనుగును రాజుగా ఎన్నుకున్నాయి. విద్యకు ఉన్న విశిష్టత అది. విద్య మనల్ని ఎంత ఉన్నత స్థాయికైనా తీసుకువెళ్తుంది. విద్యావంతులు అంతటా గౌరవింపబడుతాడు.

- సరికాండ శ్రీనివాసరాజు, 8185890400

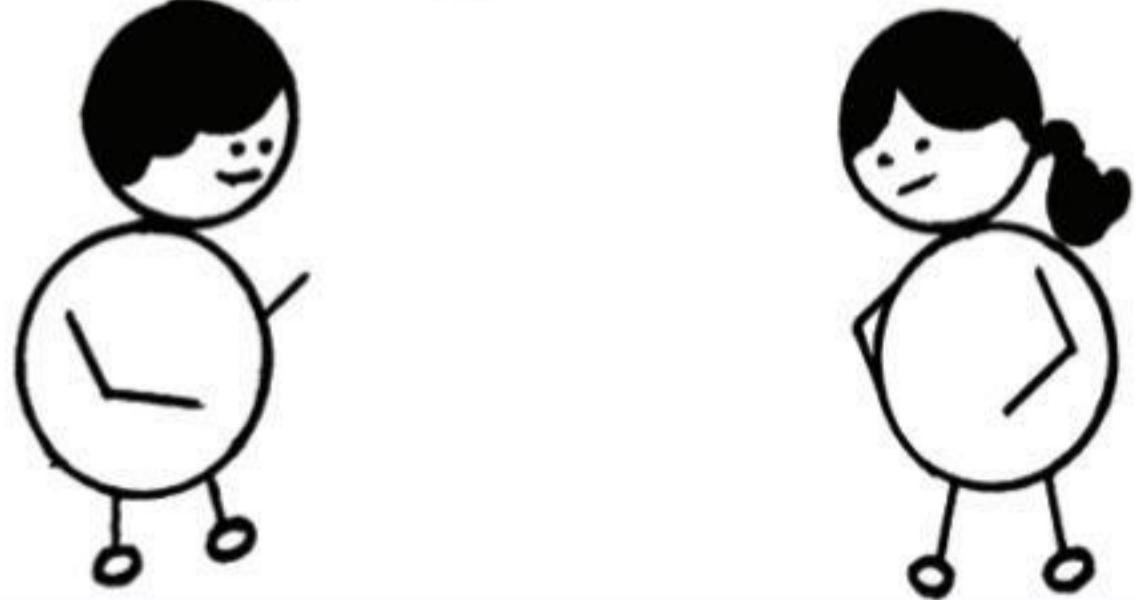

తేడాలు

- పక్కన
- కనిపిస్తున్న రెండు
- బొమ్మలు
- చూడడానికి
- ఒకేలూ ఉన్నా కాని
- వాటిలో పది
- తేడాలు ఉన్నాయి.
- అవి ఏంటో
- కనిపెట్ట గలరేమో
- ప్రయత్నించండి
- చూద్దాం..

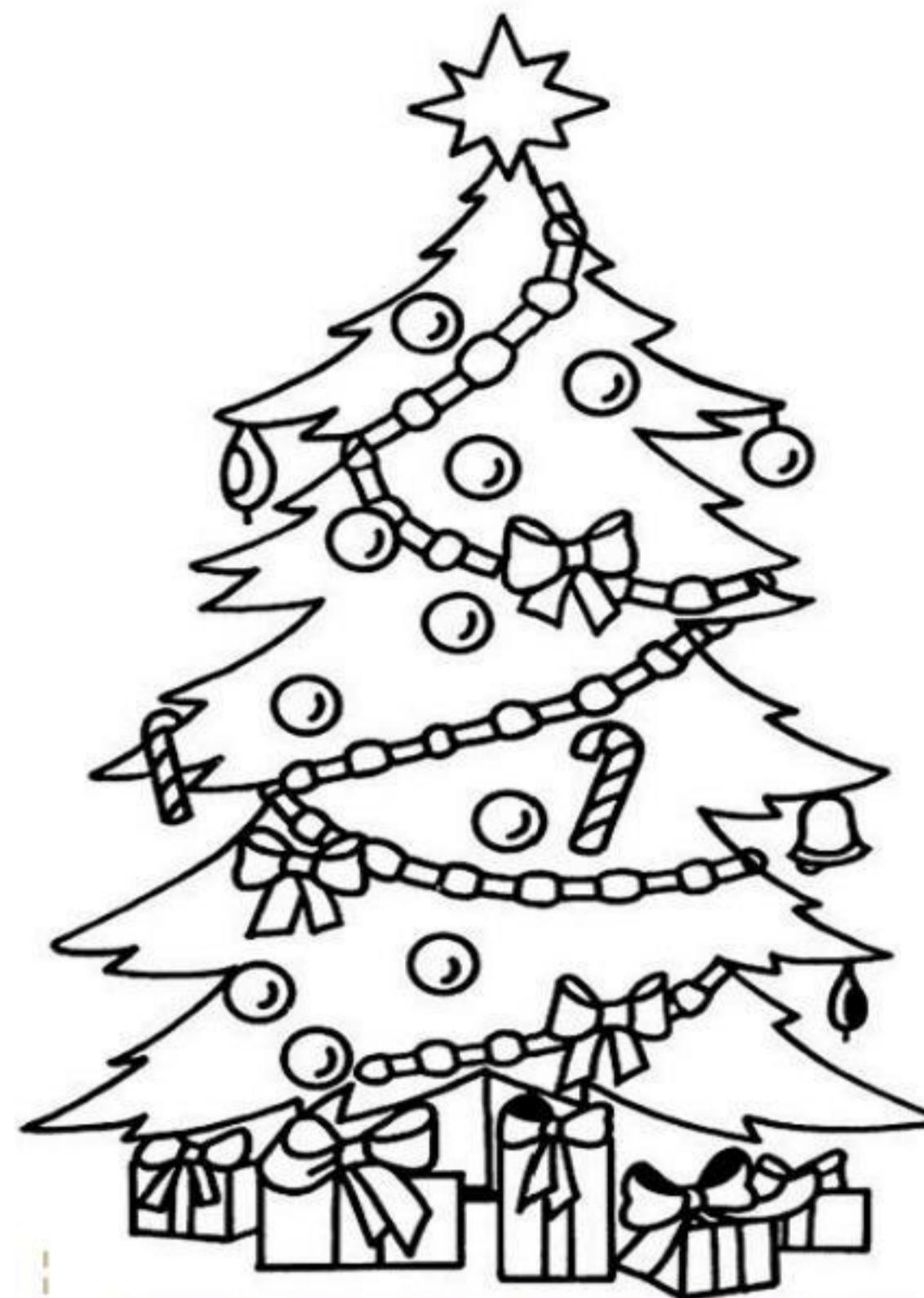
పుట్టి గిలిథర్ బుడ్డోడి తెలివి - 19

అమ్మా పిట్టకథలంటే
పిట్టలు చెప్పాయా?
!@#\$%?

పక్కనున్న బొమ్మకు ఏయే రంగులు
వేస్తే అందంగా ఉంటుందో.. ఆ
రంగులతో కలర్పులుగా మార్చండి చూద్దాం...

చుక్కలు కలపండి కిందనున్న ఆకారం పూర్తిగా లేదు. ఆ
స్థానంలో చుక్కలు, పక్కన ఉక్కెలున్నాయి.
చుక్కలు కలుపుకుంటూ వెళ్ళే పూర్తి ఆకారం వస్తుంది. ట్రై చేద్దామా..

$$\text{Tree} + \text{Tree} + \text{Tree} = 15$$

$$\text{Wheel} + \text{Wheel} + \text{Tree} = 17$$

$$\text{Penguin} + \text{Wheel} + \text{Tree} = 14$$

$$\text{Tree} + \text{Penguins} \times \text{Wheel} = \text{Gift}$$

winner will get a gift

= ?

పైన కనిపించే బొమ్మలో లెక్క తేల్చండి
ఉన్న “?” దగ్గర ఎంత
వస్తుందో సమాధానం చెప్పండి..

ఇంటికి దారేబి?

పక్కన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో క్రిస్తీమన్
వేడుకలు చేయడానికి శాంతాక్షాజ్కి
ఎదురుగా మూడు దారులున్నాయి. అవి
మూడు ప్రదేశాలకు వెళ్లాయి.. ఏ దారి నుంచి
వెళ్లే ఎక్కడికి వెళ్లాడో కనిపెట్టండి చూద్దాం...

రైతు వైభవాన్ని చంటిన పాట

రైతు మనతను చాటి చేపే, రైతు జీవితాన్ని ప్రతిఫలింపజేసే పాటలు మనకు తెలుగు సినిమాల్లో ఎన్నో ఉన్నాయి. నిరంతర శ్రమతో పనిచేసి, తన జీవితమంతా ధారవోసి మన కడుపు నింపే త్యాగుధనుడు రైతు. అలాంటి రైతు వైభవాన్ని ఎలుగెత్తి వినిపించే పాటను ‘చిట్టిచెల్లెలు’ (1970) సినిమాలో ఆచార్య ఆత్రేయ రాశాడు.

చాలామందికి ఆత్రేయ అనగానే మనసుపాటల రచయితగానే కనిపిస్తాడు. తాత్త్వికానుభూతిని రంగరించి హృదయాలను ఎంతో ఆర్థ్రంగా తడిమే కలమతనిది. మనసు పాటలే కాదు వయసుపాటలైనా, కర్రకుల జీవితాలు ప్రతిబింబించే శ్రామిక గీతాలైనా ఆయన ఎంతో అద్భుతంగా రాయగలడు. ఆత్రేయ ఏది రాసినా మనసు పెట్టి రాస్తాడు. అందరి మనసుల్ని ముట్టేలా రాస్తాడు.

‘చిట్టిచెల్లెలు’ (1970) సినిమాలో ‘పట్టలి అరకా దున్నాలి మెరకా’ అనే పాట రైతు వైభవాన్ని శ్రామిక జీవనాన్ని ఎంతో నిండుగా ప్రతిఫలింపజేస్తుంది. పనినే దైవంగా భావించేవాడు శ్రామికుడు. అందునా రైతు పంటను ప్రాణప్రదంగా భావిస్తాడు. ఎండ, వాన, చలి అంటూ ఏదీ లెక్కచేయడు. పసిబిడ్డలా పంటను చూసుకుంటాడు. నారు వేసిన మొదలు పంట చేతికి వచ్చేదాకా అతని ధ్వని, శ్వాస అన్ని పంటపైనే.

నిరంతరశ్రమతో అతని జీవన ప్రయాణం కొనసాగుతుంది. కష్టాల కడగండ్లను ఎదుర్కొంటూ అతని గమనం ముందుకు సాగుతుంది. ఏరులను మళ్ళించి పంటల నోటికి నీటినందించడం, ఎత్తుపల్లులను సరిచేయడం నిండైన మెండైన ధాన్యపురాశలతో పల్లెలకు సౌభాగ్యాన్నందించడం మాత్రమే అతనికి తెలుసు. తన కడుపునింపుకోవడం ఎరుగడు. అతనికి రాత్రిపగలూ అంటూ తేడా ఉండడు. పనిలోనే పాట ఉంది. పనికోసమే పాటు పడతాడు. పండుగ పబ్బమూ అంటూ ఏదీ పట్టించుకోడు. అతడు నిస్యార్జీవి. దేశానికి వెన్నెముక.

ఆకలికి ఎవ్వరూ వారసులు కారు. శ్రమతో జీవితాన్ని సాగించి, ఫలితం అనుభవించాలన్నదే రైతు లక్ష్మం. అదే అతని

ఆదివారం నవ తెలంగాణ సోహితి

జీవితసందేశం కూడా. నాగలి పట్టి, నడుం వంచి పొలం దున్నేవాడే రైతు. అతనిదే నేలంతా. నేలలో బంగారం పండించే ప్రతిభ అతనికి ఉంది. బీడుభూమి నుంచి రతనాలను వెలికితీసే విద్య అతనొక్కడికే తెలుసు. మట్టిలో పనిచేసే మహాన్నతమూర్తి ఆయన. అతనిపై ఆధారపడే సమస్త మానవ ప్రగతి నడుస్తుంది. అందుకే రైతు జీవితం ప్రపంచ ప్రగతికి సోపానమనే సందేశం ఈ పాటలో ఉంది. రైతు యొక్క ఆత్మవిశ్వాసమూ ఈ పాటలో తరగతెత్తి దర్శనమిస్తుంది. దోషిడీ విధానానికి, సోమరితనానికి తెరపడే రోజులొచ్చాయని, మన పసిడిపంటలు దేశసంపదను పెంచుతాయని, దేశసౌభాగ్యాన్ని సాధిస్తాయని రైతు విశ్వాసం.

అన్నదాత ఆనందమే దేశ ప్రగతికి శ్రీరామ రక్ష అన్న గొప్ప సందేశం ఈ పాటలో ధ్వనిస్తుంది. అందరికి అన్నం పెట్టే పరమాత్మడైన రైతును గూర్చి, అతని వృత్తి జీవనాన్ని గూర్చి ఆత్రేయ ఈ పాటలో తెలియజెపిన తీరు అత్యద్యుతం. శ్రామిక సౌందర్యం, పల్లె ప్రజల స్వచ్ఛమైన మనసులు అన్ని ఈ పాటలో కనబడతాయి. ఒకమత్తుంగా మెలగడం, ఒకరికొకరు తోడుగా నీడగా కలిసి ముందుకు సాగడం, అంతరాలలో అనురాగాలకే తప్ప, అసూ యలకు, అరమరికలకు అసలే తావులేని వారి జీవనవిధానాలు మనకందరికి ఆదర్శాలు. ఈ పాట సమస్త జగత్తు పురోగతికి కారకుడైన రైతును ఆదర్శంగా తీసుకుని ముందుకు పోవాలన్న మహాత్మర సందేశమై సాగుతుంది.

పాట :-

పట్టలి అరకా దున్నాలి మెరకా
ఏళ్ళన్ని మళ్ళించి తడపగా
ఎత్తుపల్లులు మాపేసి ఒకటిగా
నిండుగ మెండుగ పండగా

ఈరోజు నాటింది సైరు
రేపటికి ఆవుతుంది పైరు
ఆకలికి వారసులు కారెవ్వరు
అందరమూ కావాలి శ్రమజీవులు

నాగేలు పడితేనే రైతు
నేలంతా అతగాడి సొత్తు
ఇది దోషిడికి సోమరికి తుదిరోజులు
దేశసంపదను పెంచాలి మన సాగులు

- తిరునగరి శరత్ చంద్ర,

6309873682

ఓడిపోయన దేవుడు...!

బకరోజు సూరయ్య, చంద్రమ్మ అనే రైతు దంపతులు తమకున్న రెండెకరాల పాలంలో బాగా దుక్కిదున్ని పత్తి విత్తనాలు నాటుతున్నారు. అదే సమయంలో ఆకాశమార్గంలో శివపార్వతులు వెళ్తున్నారు. ఎంతో త్రమించి భూమిలో విత్తనాలు నాటుతున్న దృశ్యాన్ని గమనించారు.

- కోమటి రెడ్డి బుచ్చిరెడ్డి, 9441561655

“ఓ నాథా ఆ రైతు దంపతులను చూడండి...! ఆకాశంలో మబ్బులు లేవు. వర్షం వచ్చే అవకాశమూ లేదు. అయినప్పటికీ, తన పొలములో విత్తనాలు పెడుతున్నారు. వర్షం పడకుంటే అవి ఎట్లా మొలుస్తాయి?” అని శివుడితో అన్నది.

“ఆ విషయము వారినే అడిగి తెలుసుకుండాం పద” అని శివుడు పార్వతితో అంటూ... మారువేషంలో మానవరూపం ధరించి కిందకు దిగారు.

“ఏం పెద్ద మనిషి... బాగున్నావా! పైకి చూస్తే ఎక్కుడ కూడా ఆకాశంలో భారదంత కూడా మబ్బు పట్టలేదు. అయినా మీరేమో విత్తనాలు చల్లుతున్నారు. వర్షం పడకుంటే అవి ఎట్లా మొలుస్తాయి? మీ శ్రమంతా బూడిదలో పోసిన పన్నీరే అవుతుంది కదా! కాస్త నువ్వేనా చెప్పాడ్దా పెద్దమ్మ ముసలాయనకు” అని శివపార్వతులు అడిగారు.

“రాత్రి వరకు తప్పకుండా వర్షం పడుతుంది అన్న నమ్మకంతో నాటుతున్నం నాయనా... పైన దేవుడు ఉన్నాడు కదా! అ భరోసాతో ఈ పని చేస్తున్నాం. సీజన్ దాటితే పంట దిగుబడి తగ్గుతుంది” అని బదులిచ్చారు ఆ దంపతులు.

ఎట్టి పరిస్థితులలో వర్షం వచ్చే అవకాశమే లేదు అని శివుడు గట్టిగా చాలెంజ్ చేసినట్టుగా అన్నాడు. కానీ, సూర్యయ్య దంపతులు ఏమాత్రం అధైర్యపడక విత్తనాలు నాటే పనిలో మునిగిపోయారు.

ఎలాగైనా ఆ రైతు దంపతులను ఓడించాలి అనుకుని శివుడు వానదేవుని పిలిచి “ఈరోజు నువ్వు వర్షించ కూడదు” అని చెప్పాడు.

“కప్పలు బెకబెక మని అరవకుండా చూడండి. అవి అరిస్తే మాత్రం నేను కురువకుండా ఉండలేను” అన్నాడు వానదేవుడు.

శివుడు కప్పలను పిలిచి “ఈ రాత్రికి ఎట్టి పరిస్థితులలో బెకబెకమని అరవకుండా ఉండాలి” అని ఆదేశించాడు.

“మా చేతుల్లో ఏముంది మహాప్రభువు, మినుగురు పురుగులను ఎగర వద్దని చెప్పండి. అవి ఎగిరితే మేము బెకబెక మంటాము” అన్నాయి కప్పలు.

అప్పుడు శివుడు మినుగురు పురుగులను ఎగరవద్దని అని

సింగిల్ పేజీ కథ

చెప్పాడు. అవి సరేనన్నాయి.

ఏది ఏమైనప్పటికీ, రాత్రి వరకైనా పని పూర్తి చేయాలనే పట్టుదలతో సూర్యయ్య దంపతులు విత్తనాలు వేయడం జరిగింది. కొద్దిగా చీకటిపడే సరికి.... కనిపించేందుకు కట్ట పుల్లలకు మంట వెలిగించి పని పూర్తి చేశారు.

శివుడు ఎంత చేసినా, ఆ రాత్రి వర్షం కురిసింది. కోపం పచ్చిన శివుడు వాన దేవునితో సహా అందరిని పిలిచి అడిగాడు.

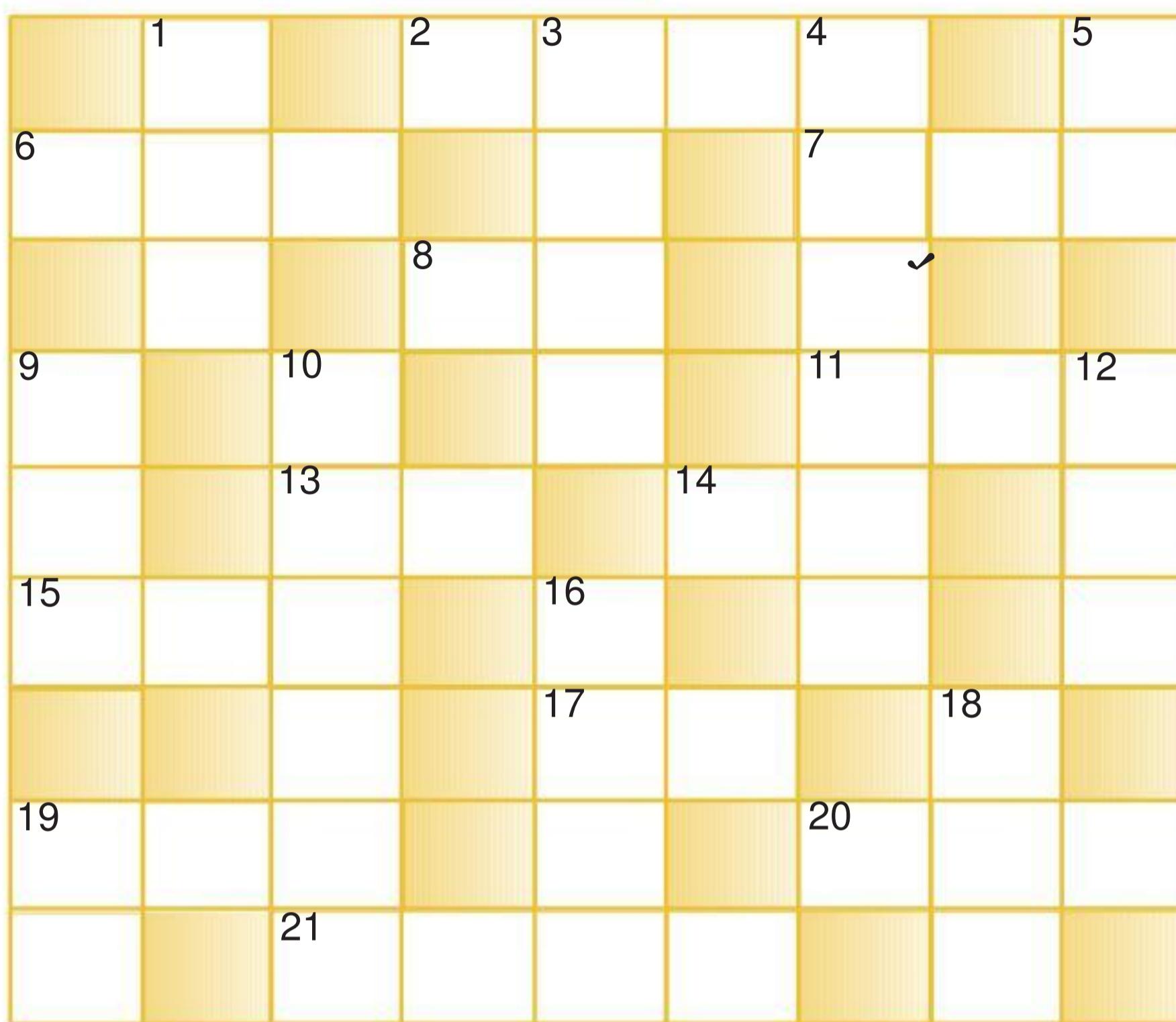
వాన దేవుడు కప్పలు బెకబెకమన్నాయన్నాడు. కప్పలు మిఱగురు పురుగులు ఎగిరాయి అని అన్నాయి. “బట్టి, మేము ఎగుర లేదు స్వామి.. మీ మాట కాదనే ఛైర్యం మాకు ఉంటుందా?” అని చెప్పాయి మిఱగురు పురుగులు.

శివుడికి మొదట ఏమీ అర్థం కాలేదు. తన దివ్య దృష్టితో ఏం జరిగిందో చూశాడు. రైతు చేతిలోని మండే కర్త పుల్లలను చూసి కప్పలు అవి మిఱగురు పురుగులు అనుకొని బెకబెక మన్నాయి. అందుకే వర్షం పడింది అని గ్రహించాడు.

“నిరంతరం శ్రమ, పట్టుదల, కష్టపడే వ్యక్తికి ఎన్ని అవరోధాలు ఉన్నాయి విజయము లభించక తప్పుడు కదా!” అనుకుని తాను ఓడినందుకు నప్పుకున్నారు శివపార్వతులు.

వదకేళ 283

- సుధామ

ఆధారాలు

అడ్డం

- కంటిలోని నల్లని గ్రుడ్డు నీతో వుంది (4)
- మనోజ్ఞమైనది, మిక్కిలి శోభ

(3)

- గట్టు (3)
- చీదర మధ్యలోనే పోయింది (2)
- చెయ్యి (3)
- సంవత్సరం (2)
- చిట్టిబాబు ఈ వాయిద్యంలో

(3)

పేరొందిన కీర్తిశేషుడు (2)

15. గేపూ, కనుమ (3)

17. తేట మజ్జిగ (2)

19. పుష్ప కాదు గజ్జి (3)

20. స్నేహము (3)

21. చీకటి (4)

నిలువు

1. పాత్ర (3)

3. నీ దండ అని కాదండీ!, మంచు (4)

4. పెండ్లి చేయి పట్టుకోవడమే! (6)

5. (అ) ద్వితీయ రసం (2)

9. ఎడతెగనిది, ఇది చేయడం వస్తే అక్కరాస్యన్యానిగానే జమ! (3)

10. ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్ల సంయుక్త బోర్డు (6)

12. దాడి (3)

16. చక్కర (4)

18. పదహారేళ్ళలోపు పిల్ల (3)

19. కప్ప అయినా చెవి పుంపేనే పని చేస్తుంది (2)

గమనిక

► సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు ప్రతులు పంపించాలి.

► రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.

► పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్దయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోస్టలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.

చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం. 21/1, ఎం. పోచ్. భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండప్రియల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, హైదరాబాద్ - 500020

వదకేళ - 282 జవాబు

	1 ఎ	లు	గు		2 ర	మృ	3 కృ	ష్ట
4 మం	దు			5 గు			ప	
	రీ		6 మ	ర	క		7 జ	
8 వే	త	9 నం		క		10 ప్రా	ర్థ	న
న		ద			11 దూ	రం		హి
12 వే	ద	న		13 షో		14 భం	15 గ	త
లు			16 ద్రు	మ	ము		ర	
	బు			ము			18 త	వే
19 ద	గు	ర	గా		20 దీ	ప	ము	

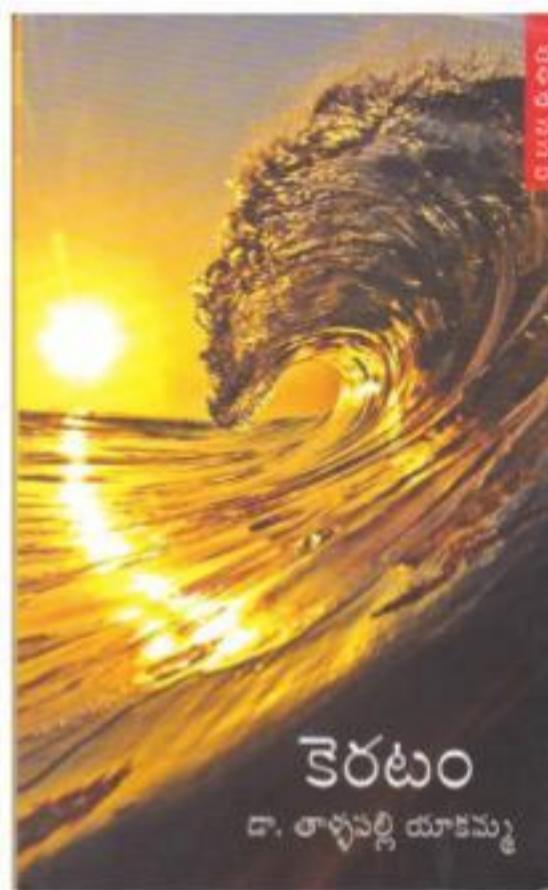
వదకేళ పజిల్ని పూర్తి చేసి కర్మక్రమానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

స్వచ్ఛ నమానత్వం కాంక్ష కెరటం

ఆచార్య బిన్న అయిలమ్మ, అంపశయ్య నవీన్ నమిక్షలు ఈ నవలలోని గొప్ప విషయాలను పారకులముందు ఉంచారు. 2019 సంగా అంపశయ్య నవీన్ లిటరరీ ట్రస్టు వరంగల్ వారి నవలల పోటీలో ద్వీతీయ బహుమతి గెలుచుకుంది.

ఈ నవలలో వన్నువు దళిత జీవితం. తెలంగాణలోని దళిత స్త్రీ రాసిన తోలి దళిత నవల కెరటం. రచయిత్రి ఏ వర్గానికి చెందిందో ఆ వర్గం వారిని గురించి ముఖ్యంగా మన సమాజంలో వారు ఎదుర్కొనే అన్ని రకాలైన వివక్ష గురించి, అణచివేత గురించి, హింస గురించి అధ్యాతంగా అక్కరీకరించిన రచయిత్రి అభినందనీయరాలు. ఈమె 'మమతల మల్లెలు' కథా సంపుటితో స్వజన ప్రపంచంలోకి అడుగిడారు.

ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల దొల్లతనాన్ని, గ్రామాల్లో దళితులు, ముస్లింల మధ్య గల సామాజిక సంబంధాలు, ప్రేమా ఆప్యాయాలుండడానికి బలమైన కారణాలు; పేదరికాన్ని సప్పు సుకాల్చి పాలు పంచుకొనే చక్కటి సన్నివేశాల బలంతో మల్లమ్మ, యాకుబ్ మియా కుటుంబ సంబంధాలే నిదర్శనంగా చక్కటి సాంస్కృతిక మత ఫక్యత చోప్పించి రాసిన తీరు బాగుంది. చాకలి (పాలకుర్తి) ఐలమ్మ పంటను విసునూరు దేశముఖ్ కాజేయపోతే ఆనాడు బి.ఎన్.రెడ్డి ఆంధ్ర మహాసభ నేతలు పొంటను ఐలమ్మ ఇల్లు చేర్చిన సంఘటనను ఈ నవలలో ముదిరాజ్ బుచ్చయ్య కథానాయకి మల్లమ్మ పంట పొలాన్ని కోసుకొని వడ్డు బస్తాల్లోకి ఎక్కుస్తే అతి సాహసంతో బుచ్చయ్యను ఎదిరించి పంటను దక్కించుకొంటుంది.

తెలంగాణ పోరాట గాథను గుర్తు చేస్తుంది. మల్లమ్మ-మల్లయ్య దంపతులు గ్రామంలో బతుకు దెరువు లేక మరో వూరికి వలస వెళ్ళడం అక్కడ ఉండలేక మరో ఊరికి వలస వెళ్ళడం.. పిల్లల్ని బాగా చదివించి కులాంతర పెళ్ళిపు వారికి చేయడం.. జీవన క్రమంలో మల్లమ్మ చదవడం రాయడం నేర్చుకొని పంచాయతీ రాజకీయాల నుండి శాసనసభ సభ్యుడొరాలిగా ఎదగడంతో వనల ముగుస్తుంది.

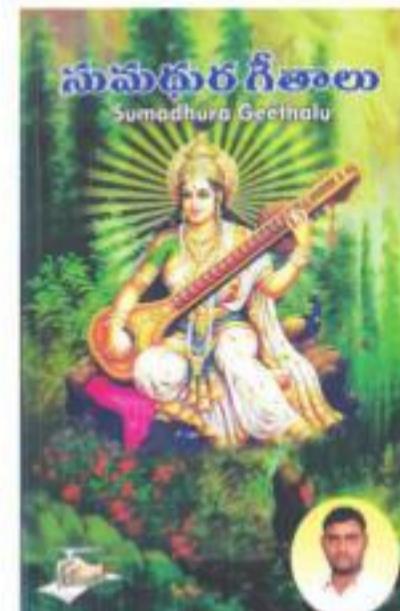
ప్రసవ సందర్భంలో బిడ్డ అడ్డం తిరిగి తల్లి (మల్లమ్మ) చనిపోయిందని త్రిప్పి పంపితే.. ఆమెను చూచి కొన డఱిరితో ఉందని ప్రభుత్వానుపత్తిలో చికిత్స అందించి మల్లమ్మను కాపాడిన పాత్రలో దా॥ సుశీల పాత్ర అధ్యాతంగా మలచారు రచయిత్రి.. ప్రజా గాయకుడు గద్దర్ను గుర్తుకు తెచ్చే పాత్ర ఉప్పులయ్య. ఆయన మల్లమ్మకు రాజకీయ మీటింగ్కు తీసుకెళ్ళి ఆమెతో అక్కరాస్యత-చైతన్యం- సామాజిక స్ఫురా కలిగించి ఎమ్మెల్చే స్థాయికి తెచ్చిన తీరు బాగుంది.. కళ్ళం ఊడ్పులో పామును ప్రతిఫుటించడం- పామును చంపడి, భూస్వాముల్ని గ్రామాల్లో మట్టబెట్టాల్చిందే అన్న పరోక్ష సంకేతం బాగుంది. పోరులోనే శ్రమ ఫలితం దక్కించుకొవడం ప్రతీక్షకం. ఓ మంచి నవల ద్వారా చైతన్యం పొందాం అని అనిపిస్తుంది.

(కెరటం (దళిత నవల), రచయిత : దా॥ తాళ్ళపల్లి యాకమ్మ, పేజీలు : 140, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : పోమారపు వీరస్వామి, ఇ.నెం. 1-6-64, నర్సంపేట రోడ్డు, మహబూబ్‌బాద్ - 506101. సెల్ : 9704226681)

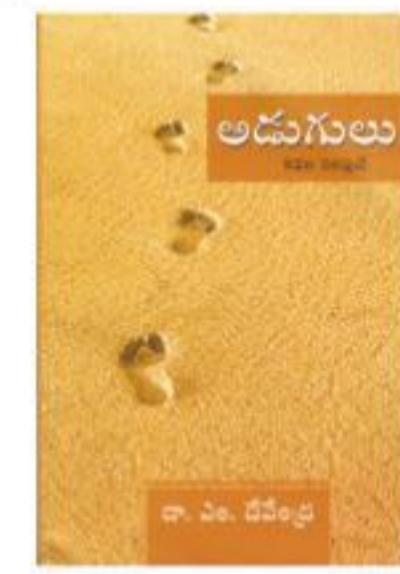
- తంగిరాల చక్రవర్తి, 9393804472

సుమధుర గీతాలు, జాబిలమ్మ పదాలు రచయిత : జి.కోట్టేష్, పేజీలు : 64, వెల : 110/-, ప్రతులకు : జి.కోట్టేష్, కోమటి గూడెం (గ్రామం), త్రిపురారం మండలం, నల్గొండ జిల్లా - 508278, సెల్ : 9951213860, 7013395090

అందుకున్నాం

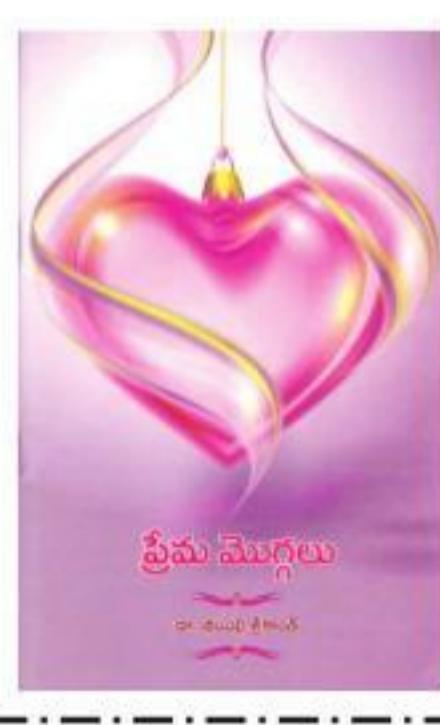
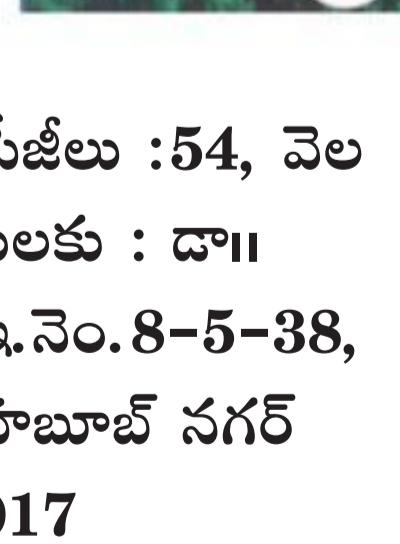

అందుగులు (కథల సంపుటి), రచయిత : ఎం.దేవేంద్ర, పేజీలు : 110, వెల : రూ. 120/-, ప్రతులకు : అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో...

ఐసోలేపన్ వాడ (దళిత కవితా సంకలనం

2020), సంపాదకుడు : నేతల ప్రతాప కుమార్, పేజీలు : 148, వెల : రూ. 150/-, ప్రతులకు : అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో... సెల్ : 9550436286 9182262655

ప్రేమ మొగ్గలు, రచయిత : దా॥ భీంపల్లి శ్రీకాంత్, పేజీలు : 54, వెల : రూ. 30/-, ప్రతులకు : దా॥ భీంపల్లి శ్రీకాంత్, ఇ.నెం. 8-5-38, టీచర్స్ కాలనీ, మహబూబ్ నగర సెల్ : 9032844017

ఆదివారం నవ తెలంగాణ సోహితి

20 డిసెంబర్ 2020 25

అందన భ్రాక్ష కోసం...

ఎన్నాళ్లగానో ఎదురు చూస్తున్నాను
మంచి అవకాశాలు వస్తాయని

నేను అనుకున్నవనీ
నిరాశను మిగిల్చాయి
మా బాబుకు ఉద్యోగం వస్తుందని
నాకు అప్పుడు కాస్త కులాసా ఏర్పడుతుందని
విశ్రాంతి తీసుకో వచ్చని అనుకున్నాను

అయినా నా వాడు గట్టెక్కుతారు అన్న
గట్టు ఎక్కడ లేదు తీర మొదటనే లేదు
పందిరిని అల్లుకుంటుంది అన్న తీగ
కుచించుకు పోయింది

ఏపుగా పెరిగిన మొక్క
ఎరువు వేయకపోవడం వల్ల
అట్లాగే ఉండిపోయింది

బోన్నాయి బ్రతుకులు ఎన్నాళ్లు
అందరూ కష్టపడి పైకి వచ్చి నా
ఎక్కడ వేసిన గొంగలి అక్కడే ఉంది
బ్రతుకుల్లో వెలుగులు వస్తాయని
చీకటి పోతుందని
ఆశపడ్డ కళ్ళకు కన్నీళ్లే మిగిలాయి
ఈ బ్రతుకు అమావాస్య చీకటి అయింది

ఈ బ్రతుకులో పున్నమి వెలుగులు
ఎప్పుడు వస్తాయో ఎవరికి తెలును
మంచి మమత పెంచే కాలం రావాలని
ఎదురు చూసి ఎదురు చూసి
మోసపోయాను

ఎప్పుడొస్తుందో మంచి రోజుల కాలం
అందాకా ఈ ఎదురు చూపులన్నీ
నా గుమ్మానికి వెళ్లడ తీస్తాను

ఆశల నక్కతాలను
తోరణాలుగా అనుకుంటాను
నా ద్వారానికి
పచ్చని సంతకం లిఖిస్తాను
ఆహ్వానం పలుకుతాను
పచ్చ కార్పెట్ వేస్తాను
మంచి కాలానికి మంచి రోజులకు

- డాక్టర్ సిహెచ్ ఆంజనేయులు
7702537453

సార్థకత

సముద్రం నిండా ఎన్నో నీటి బిందువులు
వాటిలో కొన్ని - ఆవిరి ఆకాశమవుతూ
మరికొన్ని - భూమిన చినుకవుతూ
పంటకు ప్రాణంపోస్తా జీవుల దాహం తీరుస్తూ...

ఆకాశం నిండా ఎన్నో చుక్కలు :
వాటిలో కొన్ని - భూమిన రాలుతూ
మరికొన్ని - అమరుల సూర్యి పంచుతూ
ఉద్యమ ఆశల వెలుగు చూపుతూ
అజ్ఞానపు చిమ్మచీకటిన
నీకు వెలుగు బాట వెతుకుతూ...

మదినిండా ఎన్నో భావాలు కవిత్వమవుతూ :
వాటిలో కొన్ని - చెక్కిన శిల్పాలవుతూ
అందాల బృందావనంలో
విరబూసిన పారిజాతమవుతూ...
మరికొన్ని -
బడుగుజీవుల పనిముట్ల శబ్దాన్ని వినిపిస్తూ
వారి చెమట చుక్కల వ్యధని లిఖిస్తూ...

కాగితంపై ఎన్నో కవితలు :
వాటిలో కొన్ని -
పీడితుల పక్కాన నినదిస్తూ
భాద్రితుల కన్నీరు తుడుస్తూ ...

- అశోక్ గుంటుక, 9908144099

మంచిగుందికత...

జస్ట్ షట్ప్..

గిదేందిరో ఇవర్డాంక

కూకున్నోనివేమో జస్ట్ నేను జస్ట్ షట్ప్
అనంగనే ఒక్కపాలే లేశి నిలవడితివి..

అక్కా.. నువ్వోగా.. షట్ట్ - అవ్

అంటివి..

సర్లే కూకోర వారీ.. నువ్వు నీ ఆటో
పంచు..

ఇంతకి షట్ప్ అని ఎందుకంటివి..

ఆ.. ఎందుకా.. మా ఆయన్ని
తాగుబోతు అన్నందుకు..

శా గదక్కా.. ఏ బార్లో జూడు మీ
ఆయనే లాక్కవనప్పుడు ఏ వైన్సి బారుల్లో
జూసినా మీ ఆయనలేదా ఆంద్రబాడ్సర్
దాంకగూడ బోయెటోడు గదా....

ఊకో.. నా పెనిమిటేమి వాళ్ల సోపతి
గాళ్లలెక్క హండ్రెడ్ పర్సింట్ తాగుబోతు
కాదు..

ముల్ల..

ఏదో జస్ట్ నైంటీ దాగుతడు.. హండ్రెడ్
దాగినప్పుడు అందూర్లే అందరు గామాట....

ఎట్లెట్లు... ఒట్టీ నైంటీ తాగుతాడా.. అంటేముల్ల.
దినాంకో పాలా..

ఉపా..

ఒపో.. పొద్దుటి సంది పొద్దుగూకిందాంకనా..
ఏ.. అట్లు గాదు..

ముల్ల

దినాంకెన్ని తాపలు దాగుతాడో లెక్కలేదు గానీ
వారీ.. తాగినప్పుడల్లా నైంటీ లెక్క తప్పడు..

అట్టునా..

అట్టునే..

ఇంతకి ఏం పనిజేస్తుడమ్మ మీ ఆయనె
పని జేసుడవనరం ఆయనకేంది.. నేను
బోయస్తేనా ఇండ్లల్ పనులకు.. అయిన్న బెల్లు
దుక్కులకాడికిబోపుడు అచ్చుడు గిదే సరిపోతాండ
ఇంకెక్కడబోతడు పనికి..

గ్రహితే గాసర్వే లెక్కలు సుత కరెణ్ణే తియ్య..

ఏం సర్వేరా..

మొన్న గాలెక్కలు సదవలేదా..

ఏం లెక్కలు దేల్చిన్న గా సర్వేలు..

తెలంగాణల పెతి ఇద్దరిల ఒకడు తాగుబోతేనంట..

గట్టనా.. శెవ్వు.. జెనాల్ తాగుబోతులా.. గట్టితె ఆళ్ల
మీద ఆదాయం సూకే సరకారు ఒకటోడిలో ఉండా
రొండోడిలో ఉండా.. అయినా బస్తీలల్ మందు దుక్కాల్
బందుజేస్తే రాష్ట్రానికి గీ అపవాదు రాకపోనుగా..
గల్లాపైశలొకనికి శెడ్చేరొకనికా మంచిగుందికత....

అవ్ గానీ.. బావెందుకు దాగుతన్నదక్క
అంతగనం.. గీ సూద్దరపుటకెందుకు బుడితినిరా
బగమంతుడా అనా..

విమాయే సూద్దరోళ్లకు..

ఓ అక్క నువ్వినలేదా మొన్నోకామె ఏమన్నదో..

విమన్నది..

సూద్దరోళ్లు అగ్గ్యానులు పెద్ద కులపోల్లకి ఆళ్ల
కులంపేరుతో బిలిస్తే కోపం రాదుగానీ సూద్దరోళ్లకి
బుస్సుమనస్తదని అన్నది..

గట్టన్నదా.. ధనమంతుడ్చి కుబేరుడనటానికి
పేదోడిని దరిద్రుడు అని అనటానికి
శానతేదా ఉండని జెప్పుప్రి గా
పెజ్ఞామంతురాలికి..

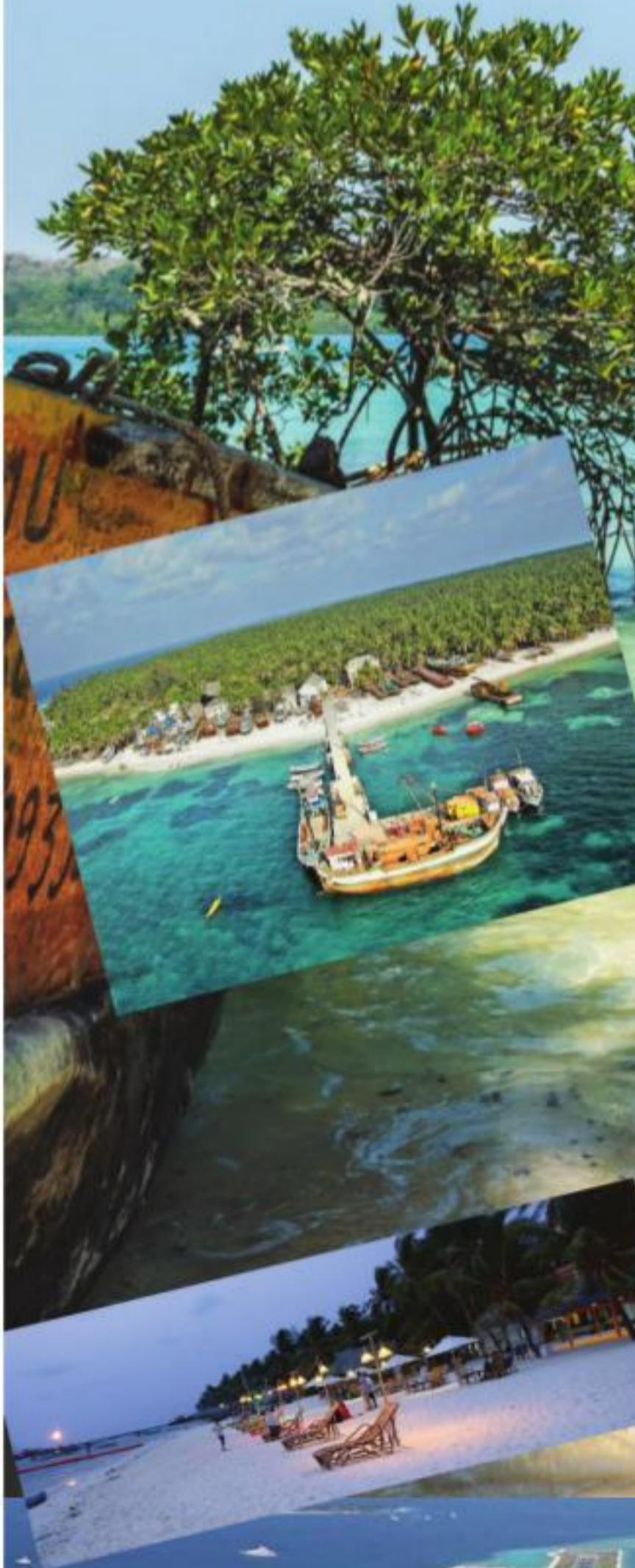
- కంచర్ల శ్రీనివాస్

9346611455

ఆహ్లాద పరిచే లక్ష్మీవులు

పగడపు బీపులనగానే చాలా మంచికి 'బాలమిత్ర కథలో చచివా.. పగడపు బీపులు ఉంటాయని' అనే పాట గుర్తు వస్తుందేవో కదా.. కానీ పగడపు బీపులు నిజంగానే ఉన్నాయని ఎంత మంచికి గుర్తుందో... అవి మన దేశంలోనే భాగమైన లక్ష్మీవులు.. కేంద్ర పాలిత ప్రాంతంగా ఏర్పడి ఉన్న కవరట్టి రాజధానిగా కొనసాగుతున్న ఈ ప్రాంతంలో చిన్న చిన్న బిభూతాంటి బీపాలు చాలానే ఉన్నాయి. పేరుకు లక్ష్మీ అని అంటారు కాని అన్ని చిన్న చిన్నవే. కాస్త పెద్దగా ఉండేవి 36 ఉన్నప్పుటికీ జనావాసం పదించిలోనే.. జనావాసం లేని బీపాలలోకి కేవలం పగడాల వేటగాళ్ళ మాత్రమే అడుగు పెడుతుంటారు.

ఇప్పటిపరకు ఎంతమంచికి పగడాలు దొరికాయో, లేదో తెలియదు కానీ.. లక్ష్మీవు బీపాలు మాత్రం ప్రశాంత వాతావరణంలో ఉంటాయి. పర్యావరణ పరంగా బాగా అభివృద్ధి చెందింది. ఇక్కడి ప్రజలు కొబ్బలి సాగు, కొబ్బలి పీచు ఉత్పత్తి ప్రధాన ఆధారం. తరువాత చేపల వేట.. ఈ ప్రాంతం నుంచి అత్యంత ఖలీఫైన “ట్యూనా ఫిఫ్” ఎగుమతి చేస్తుంటారు. కేరళలోని కొబ్బిన్ నుంచి నేరుగా విమాన సాకర్యం ఉంది. ఈ ప్రాంత ప్రజలు మళ్ళీ మాండలీకము మాట్లాడతారు. ఎక్కువ శాతం ముస్లిములే ఉన్నారు. బీపులు మొత్తం కూడా 32 చదరపు మైళ్ళలోనే విస్తరించి ఉన్నాయి.

